

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Role regionálních rozvojových agentur v regionálním rozvoji
Role of Regional Development Agencies in Regional Development

Student: Michal Hrtus
Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Anna Neumanová

Ostrava 2011

Zadání bakalářské práce

Student: **Michal Hrtus**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **6210R004 Eurospráva**
Specializace: **01 Eurospráva**
Téma: **Role regionálních rozvojových agentur v regionálním rozvoji**
Role of Regional Development Agencies in Regional Development

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Regionální politika a regionální rozvoj
 3. Regionální rozvojové agentury
 4. Hodnocení dopadů činností RRA v regionálním rozvoji
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratek
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

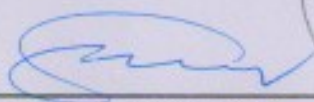
- JEŽEK, Jiří. *Budoucnost regionálních rozvojových agentur*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2006. ISBN 80-7043-518-6.
STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-588-2.
WOKOUN, René et al. *Regionální rozvoj: (výchozí podmínky regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

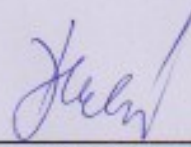
Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Anna Neumanová**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

prof. Ing. Karel Skokan, Ph.D.
vedoucí katedry

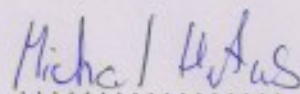

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci včetně příloh vypracoval samostatně.

Veškeré zdroje uvádím v seznamu použité literatury.

Ve Valašském Meziříčí dne 13. července 2012

A handwritten signature in blue ink, reading "Michal Hrtus". The signature is written in a cursive style with a horizontal dotted line underneath.

Michal Hrtus

Chtěl bych poděkovat vedoucí práce RNDr. Anně Neumanové za odbornou pomoc a věnovaný čas při vypracování této bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Regionální politika a regionální rozvoj.....	8
2.1	Teorie regionální rozvoje a regionální politiky	8
2.1.1	Regionální rozvoj	8
2.1.2	Definice regionální politiky	9
2.1.3	Pojetí regionální politiky	9
2.1.4	Nástroje regionální politiky.....	10
2.2	Regionální politika Evropské unie	12
2.2.1	Regiony pro regionální politiku EU	12
2.2.2	Obecné cíle regionální politiky EU	13
2.2.3	Finanční nástroje regionální politiky EU	13
2.2.4	Horizontální téma.....	14
2.2.5	Principy regionální politiky Evropské unie.....	15
2.3	Politika hospodářské a sociální soudržnosti pro období 2007-2013	16
2.3.1	Cíle Politiky hospodářské a sociální soudržnosti pro období 2007-2013	16
2.3.2	Struktura programových dokumentů pro využívání fondů EU v období 2007-2013	18
2.3.3	Finanční zdroje.....	20
2.4	Regionální politika v České republice.....	21
2.4.1	Výchozí situace	21
2.4.2	Legislativní rámec regionální politiky ČR.....	21
2.4.3	Programové zabezpečení regionální politiky ČR.....	22
2.4.4	Podporované regiony.....	23
2.4.5	Úrovně a aktéři regionální politiky ČR.....	23
2.5	Programovací období 2007 – 2013 v ČR	26
2.5.1	Programové dokumenty pro aplikaci regionální politiky EU v ČR 2007 – 2013	26
2.5.2	Finanční zdroje.....	29
3	Regionální rozvojové agentury	34
3.1	Obecná charakteristika RRA	34
3.1.1	Definice Regionálních rozvojových agentur.....	35

3.1.2	Zakladatelé RRA	36
3.1.3	Struktura regionálních rozvojových agentur	38
3.2	Regionální rozvojové agentury v ČR	38
3.2.1	Historie zakládání a legislativní rámec RRA v ČR.....	39
3.2.2	Činnosti regionálních rozvojových agentur	40
3.2.3	Partnerství RRA s ostatními subjekty	42
3.2.4	Česká asociace rozvojových agentur – ČARA	43
3.3	Profil Agentury pro regionální rozvoj a. s.	47
3.3.1	I. etapa (1993–1998)	47
3.3.2	II. etapa (1999–2004).....	48
3.3.3	III. etapa (2005–2007).....	48
3.3.4	IV. etapa (2008–dosud).....	49
4	Hodnocení dopadů činností RRA v regionálním rozvoji.....	50
4.1	Činnosti ARR Ostrava v oblasti strategického plánování a inovací.....	50
4.1.1	Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009–2020	51
4.1.2	Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje na léta 2010–2020 (RIS MSK) 55	
4.1.3	Sledování absorpční kapacity Moravskoslezského kraje ve vztahu k finančním nástrojům EU	60
4.2	Činnosti ARR Ostrava v oblasti vzdělávání	62
4.2.1	Projekt „Technika nás baví“	62
4.2.1	Projekt Adam a Eva.....	63
4.3	Činnosti ARR Ostrava v oblasti podnikání	64
4.3.1	Databáze brownfields	64
4.3.2	Klastry	65
4.3.3	Investiční příležitosti	65
4.3.4	Zpracování projektových žádostí a dotační management	66
4.4	Činnosti AAR Ostrava v oblasti cestovního ruchu.....	67
5	Závěr	68
	Seznam použité literatury.....	70
	Seznam zkratk:	75

1 Úvod

Bakalářská práce s názvem Role regionálních rozvojových agentur v regionálním rozvoji se zabývá problematikou regionálních rozvojových agentur, jež jsou organizace, které mají za své poslání podporu a obhajobu kolektivního nebo všeobecného zájmu regionu.

Cílem bakalářské práce je zjistit, jakou roli zastávají regionální rozvojové agentury v regionálním rozvoji, se zaměřením na Českou republiku.

Bakalářská práce bude rozčleněna do pěti kapitol. První kapitolu zaujme úvod, po té bude následovat druhá kapitola o regionálním rozvoji a regionální politice. Tato kapitola se rozdělí do pěti podkapitol, jež v první budou obecné informace a definice regionálního rozvoje a regionální politiky. Dále bude rozepsána regionální politika Evropské unie, na níž navážou informace o politice hospodářské a sociální soudržnosti pro období 2007–2013. Čtvrtá podkapitola bude věnována regionální politice České republiky. Poslední podkapitola bude pojednávat o programovacím období 2007–2013 v ČR.

Třetí kapitola ponese název Regionální rozvojové agentury, jež se zaměří na obecnou charakteristiku regionálních rozvojových agentur, dále pak na regionální rozvojové agentury v České republice a poslední část této kapitoly bude věnována jedné vybrané regionální rozvojové agentuře. Velmi důležitou částí této kapitoly bude zjištění, jak jsou legislativně zakotveny regionální rozvojové agentury v České republice.

Čtvrtá část práce se bude soustředit především na činnosti ARR Ostrava, jež jsou zaměřeny na strategické plánování a řízení inovačního systému Moravskoslezského kraje. Důležitou otázkou bude, zda Agentura pro regionální rozvoj Ostrava realizuje strategické dokumenty v oblasti regionálního rozvoje a inovačního systému Moravskoslezského kraje. Dále pak budou popsány ostatní činnosti, jež realizuje tato agentura.

V závěru je daná problematika stručně shrnuta.

2 Regionální politika a regionální rozvoj

Podíváme-li se na regionální strukturu v podstatě kteréhokoliv státu, můžeme zde vedle prosperujících regionů s vysokou životní úrovní nalézt i regiony s podprůměrnou ekonomickou výkonností, s vysokou nezaměstnaností a dalšími sociálními problémy. Jiné regiony se sice vyznačují přijatelnou ekonomickou úrovní, ale jejich další rozvoj je silně podvázan např. nepříznivými geografickými podmínkami nebo špatným stavem životního prostředí.

2.1 Teorie regionálního rozvoje a regionální politiky

Teorií regionálního rozvoje byl vytvořen poměrně značný počet, přičemž soubor těchto teorií je koncepčně hybridní, takže i jejich samotné výchozí principy jsou často protikladné. Teorie regionálního rozvoje lze klasifikovat mnoha způsoby v závislosti na přijetí různých kritérií, tradičně však bývají děleny do dvou velkých skupin. Do první skupiny jsou zařazovány teorie regionální rovnováhy. Druhou skupinu pak tvoří teorie regionální nerovnováhy (Blažek, 2011).

2.1.1 Regionální rozvoj

Regionální rozvoj můžeme chápat jako snahu o vyvážený rozvoj území při respektování principů politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Nejde ale o dosažení stejné ekonomické a sociální úrovně na celém území. Naopak. Mírné rozdíly mezi regiony jsou žádoucí, jelikož podněcují zdravou konkurenci mezi regiony. Vymezené území by ale mělo dosahovat úrovně, která odpovídá místním potřebám a podmínkám. Řešení rozporů mezi místními podmínkami a oprávněnými požadavky obyvatel je podstatou snahy ovlivnit regionální rozvoj. Základním nástrojem pro regionální rozvoj je regionální plánování. Jedná se o zvláštní případ strategického plánování, tj. systematického procesu, který zahrnuje výběr cílů, úkolů a činností potřebných k jejich dosažení. K jeho základním etapám patří analýza, strategie, programy a realizace (Hudečková, 2006).

2.1.2 Definice regionální politiky

Navzdory řadě definic pojmu regionální politika v současnosti neexistuje žádná obecně uznávaná definice. Významnější definice jsou zachyceny v následujícím výčtu.

Ve své studii Vanhove (1999, s. 76) uvádí následující definici: „Regionální politika představuje všechny veřejné intervence, které vedou ke zlepšování geografického rozdělení ekonomických činností, resp. které se pokoušejí napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky pro dosažení dvou vzájemně závislých cílů – ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů“.

Strategie regionálního rozvoje ČR 2007-2013 uvádí následující definici: „Regionální politika představuje soubor intervencí, zaměřených podle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí na podporu opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit a lepšímu územnímu rozložení v území a k rozvoji infrastruktury. Základní podmínkou je jasné definování priorit a koncentrace prostředků na tyto priority. Jejím významným cílem je konvergence regionů v rámci určitého územního celku a klíčovým znakem je její selektivnost, to znamená diferenciaci zaměření intervencí na podporu vybraných problémových regionů, které výrazně zaostávají ve svém rozvoji za průměrem v míře, která je společensky uznána za nežádoucí“ (Strategie regionálního rozvoje ČR 2007–2013).

2.1.3 Pojetí regionální politiky

S historickým vývojem regionální politiky úzce souvisejí její dvě základní pojetí. Regionální politika uskutečňovaná zhruba do poloviny 70. let bývá označována jako tradiční regionální politika. Od druhé poloviny 70. let se začal formovat nový koncept regionální politiky, který v současném období jednoznačně převládá ve většině evropských zemí. Rozdíly mezi oběma pojetími jsou schematicky znázorněny v tabulce 2.1 (Matoušková, 2000).

Tabulka 2.1 Pojetí regionální politiky

Aspekt	Regionální politika	
	tradiční	současná
regiony	geograficky relativně stále problémové regiony	geograficky relativně rychle se měnící problémové regiony
problémy	rozvinutost/zaostalost	strukturální změny
strategie	regionální růst	regionální inovace
nástroje	meziregionální přerozdělování	mobilizace vnitřních zdrojů
orientace na	kapitál, suroviny, velké firmy	inovace, technologie, služby, malé a střední firmy
organizační forma	centralizace	decentralizace

Zdroj: Matoušková; 2000; vlastní úprava

2.1.4 Nástroje regionální politiky

Nástroje regionální politiky se obvykle člení do dvou základních skupin, a to na nástroje makroekonomické a mikroekonomické povahy. Nicméně se užívají i některé ostatní nástroje, které nemají primární ekonomický obsah.

a) Makroekonomické nástroje

Užití makroekonomických nástrojů je pro řešení regionálních problémů silně omezeno ostatními národohospodářskými cíli, zejména udržením inflace na žádoucí úrovni, vyvážností platební bilance, případně realizací cílů průmyslové či agrární politiky (Wokoun, 2011). Mezi tyto nástroje patří:

- fiskální politika,
- monetární politika,
- protekcionismus.

b) Mikroekonomické nástroje

Hlavním posláním mikroekonomických nástrojů je ovlivňovat rozhodování ekonomických subjektů o jejich prostorové lokaci. Mají vždy podobu určitých finančních částek účelově poskytovaných. Cílem těchto nástrojů je obnovení rovnováhy na regionálních trzích práce ovlivňováním jedné či obou stránek tohoto vztahu čili práce a kapitálu (Wokoun, 2011). Podle toho, na který ekonomický subjekt jsou nástroje zaměřeny, členíme na:

- nástroje relokační pracovních sil,
- nástroje relokační kapitálu.

c) Ostatní nástroje regionální politiky

Významným institucionálním nástrojem podpory regionálního rozvoje jsou v řadě zemí regionální rozvojové agentury. V rámci podpory rozvoje území zajišťují relativně široké spektrum úkolů. Jejich hlavní náplní však obvykle bývá zabezpečení tvorby regionálních programů a plánů, poskytování služeb pro podnikatelské subjekty a pro regionální místní orgány veřejné správy, prezentace regionů a obcí, vzdělávací a školicí aktivity a v neposlední řadě se zapojují do přípravy a realizace programů Evropské unie (Wokoun, 2011).

2.2 Regionální politika Evropské unie

Tato politika se snaží o pokles strukturální nerovnosti mezi regiony Evropské unie, podporu vyváženého rozvoje v celé Evropské unii a prosazování skutečně rovných příležitostí pro všechny. Evropská unie vychází z koncepce solidarity a ekonomické a sociální soudržnosti a daných cílů dosahuje v praxi prostřednictvím různých finančních operací, především prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti (Evropská unie, 24. 2. 2012).

Regionální politika zaujímá velmi významné postavení nejen v rámci hospodářské politiky Evropské unie, ale i v rámci její celkové politiky. Ze strany příslušných orgánů EU je v posledních letech regionální, strukturální politika a politika na podporu zaměstnanosti nazývána politikou hospodářské a sociální soudržnosti (Wokoun, 2011).

2.2.1 Regiony pro regionální politiku EU

Každý členský stát EU má za sebou samostatný vývoj územněsprávního členění respektujícího přirozené potřeby státní správy a obyvatel. Z toho důvodu existuje v Evropské unii 27 různých systémů správního členění, což omezuje možnosti vzájemného statistického a ekonomického srovnávání regionů pro účely politiky HSS (BusinessInfo.cz, 24. 2. 2012).

Pro statistické monitorování a analýzy ekonomické a sociální situace v regionech byla proto v roce 1988 zavedena jednotná nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS). Na jejím základě jsou dle počtu obyvatel definovány tři hlavní úrovně regionálního členění území, které uvádí tab. 2.2.

Tabulka 2.2 Členění NUTS

Úroveň	Doporučený min. počet obyvatel	Doporučený max. počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS II	150 000	800 000

Zdroj: BusinessInfo.cz; 24. 2. 2012; vlastní úprava

2.2.2 Obecné cíle regionální politiky EU

Mezi obecné cíle regionální politiky EU, které uvádí Wokoun (2011, s. 112), můžeme zahrnout snížení rozdílů v životní úrovni obyvatel jednotlivých regionů a zajištění relativně vyváženého ekonomického a sociálního vývoje tak, aby měl z něho prospěch co největší počet obyvatel EU. Dále pak předcházení výrazným novým regionálním problémům, jež mohou být způsobeny strukturálními změnami v evropském, případně světovém hospodářství.

2.2.3 Finanční nástroje regionální politiky EU

K finančním nástrojům regionální politiky uváděné Wokounem (2011, s. 131) řadíme strukturální fondy a Kohézní fond. Finanční prostředky ze SF jsou čerpány v rámci několikaletých cyklů a na základě definování jasných cílů a priorit. Existují dva strukturální fondy, a to Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF).

a) Evropský fond pro regionální rozvoj

Je objemem peněz největším ze strukturálních fondů EU. Prostředky jsou určeny na investice do výroby vedoucí ke tvorbě nových pracovních míst a na investice do dopravní, vzdělávací,

sociální a zdravotní infrastruktury. Podporuje rozvoj místního potenciálu (místní rozvoj a rozvoj malého a středního podnikání v problémových regionech), výzkum a vývoj a investice zaměřené na životní prostředí.

b) Evropský sociální fond

Je strukturální fond EU. Jeho prostřednictvím se realizují cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Podporuje rozvojové projekty v oblastech zaměstnanosti a lidských zdrojů (například rekvalifikace, sociální integrace, vzdělávání apod.). Svých cílů dosahuje mimo jiné posilováním sociálních programů členských států EU, podporou projektů napomáhajících rizikovým skupinám obyvatel (mladí nezaměstnaní, zdravotně postižení), podporou rovných příležitostí na trhu práce a podporou zlepšování mobility pracovních sil v rámci EU.

c) Fond soudržnosti

Jinak také Kohézní fond, byl založen v roce 1993 k poskytování pomoci vybraným zemím EU. Oproti strukturálním fondům je jeho pomoc určena na přímé financování konkrétních velkých projektů v oblasti životního prostředí, rozvoje dopravy (transevropské dopravní sítě, podpora veřejné dopravy), nově i v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie. Členský stát má možnost čerpat prostředky z Fondu soudržnosti, pokud: jeho hrubý národní produkt na obyvatele (HNP) nepřekročí 90% průměru EU a má sestavený program vedoucí ke splnění podmínek hospodářského sbližování (tzv. konvergenční program).

2.2.4 Horizontální téma

Evropská unie sleduje v rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti také tzv. horizontální téma, priority, kterým musí být v programových dokumentech věnována přiměřená pozornost. Jedná se o průřezová opatření, která by měla být zahrnuta ve všech aktivitách podporovaných z finančních prostředků z Evropské unie, přičemž se k nim řadí především rovné příležitosti a udržitelný rozvoj. Horizontální témata by se měla odrážet jak v analytických částech programových dokumentů, tak ve strategických vizích i prioritách

stanovených pro řešení identifikovatelných problémů. Dopady realizace projektů do oblastí horizontálních témat by měly být pozitivní, respektive neutrální (Wokoun, 2011, s. 128).

2.2.5 Principy regionální politiky Evropské unie

Regionální politika EU se opírá o řadu základních a doplňkových principů, jež jsou shodné i pro celou strukturální politiku a promítají se v současnosti i do realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Principy uváděné Wokounem (2008):

- princip soudržnosti;
- princip koncentrace;
- princip partnerství;
- princip programování;
- princip doplňkovosti;
- princip hodnocení a monitorování;
- princip koordinace a harmonizace;
- princip integrace;
- princip konvergence;
- princip solidarity;
- princip subsidiarity;
- princip kompatibility;
- princip proporcionality.

Realizace regionální a strukturální, resp. politiky HSS se řídí (Skokan, 2003) především následujícími principy:

- **princip koncentrace** - prostředky fondů jsou využívány pouze k realizaci stanovených cílů. Tyto prostředky by měly být soustředěny do regionů s největšími problémy tak, aby docházelo k maximalizaci užitku;
- **princip partnerství** – v tomto principu se jedná o úzkou spolupráci mezi Evropskou komisí a odpovídajícími orgány na národní, regionální a místní úrovni, určenými každým členským státem pro všechny etapy implementace opatření od přípravy až po realizaci;
- **princip programování** – podstatou je komplexní přístup k řešení problémových regionů na základě víceletých a víceoborových programů předkládaných Evropské komisi vládou členské země;
- **princip adicionality** – účelem je, aby finance ze strukturálních fondů nebyly využity jako náhrada národních strukturálních subvencí;
- **princip monitorování a vyhodnocování** – jedná se o dodržování procedur průběžně sledující realizaci projektu.

2.3 Politika hospodářské a sociální soudržnosti pro období 2007-2013

Politika HHS je naplňována finančními nástroji politiky HSS, jež přispívají k dosažení cílů HSS. Pro programovací období 2007-2013 jsou stanoveny tři cíle: Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, Evropská územní spolupráce. Tyto cíle jsou naplňovány prostřednictvím tří finančních nástrojů.

2.3.1 Cíle Politiky hospodářské a sociální soudržnosti pro období 2007-2013

Sledování zásadních témat má jednoduchý a transparentní rámec, projekty se realizují prostřednictvím tří cílů. Mezi tyto tři cíle řadíme cíl Konvergence, cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a cíl Evropská územní spolupráce.

a) Konvergence

Podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských státech a regionech. Klíčovým cílem politiky soudržnosti v tomto smyslu je podpořit vytváření podmínek a faktorů pro zvýšení růstu, který povede ke skutečné konvergenci. Vytvořené strategie programů plánují rozvoj dlouhodobé konkurenceschopnosti a zaměstnanosti. Do tohoto cíle se řadí především ty regiony na úrovni NUTS 2, jejichž HDP/obyvatele je menší než 75 % průměru EU. Programy jsou podporovány z finančních zdrojů Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu (ESF) a z Fondu soudržnosti v souladu s principy uvedenými ve Smlouvě a podle příslušných nařízení (Wokoun, 2011, s. 130).

b) Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Příprava a podpora změn. Tento cíl je zaměřen na posílení konkurenceschopnosti a atraktivnosti regionů, které nepatří mezi nejvíce znevýhodněné regiony, na něž se vztahuje cíl "Konvergence", a rovněž na podporu zaměstnanosti v těchto regionech. Má pomáhat předvídat hospodářské a sociální změny, podporovat inovace, podnikání, ochranu životního prostředí, přístupnost, přizpůsobivost a rozvoj inkluzivních trhů práce s příležitostmi pro všechny složky obyvatelstva. Financován je z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z Evropského sociálního fondu (Evropská komise, 26. 2. 2012).

c) Evropská územní spolupráce

Podpora harmonického a vyváženého rozvoje území Unie. Tento cíl se zaměřuje na posilování přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce. Vychází z dřívější iniciativy INTERREG a je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR). Spolupráce se týká výzkumu, vývoje, informační společnosti, životního prostředí, předcházení rizikům a integrovaného vodního hospodářství. Mezi způsobilé regiony patří regiony NUTS III ležící podél vnitřních či vnějších pozemních hranic EU a některé regiony podél námořních hranic, jež jsou od sebe vzdáleny maximálně 150 km. Geografická omezení neplatí v případě sítí, jež jsou určeny ke spolupráci a výměně zkušeností. V jejich případě je tedy způsobilé celé území Unie. Maximální příspěvek EU činí 75 % veřejných výdajů (Evropská komise, 27. 2. 2012).

Tabulka 2.3 Nástroje a cíle HSS v období 2007-2013

Cíl	Finanční nástroj
Konvergence a konkurenceschopnost	Evropský fond regionálního rozvoje Evropský sociální fond Fond soudržnosti
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	Evropský fond regionálního rozvoje Evropský sociální fond
Evropská územní spolupráce	Evropský fond regionálního rozvoje

Zdroj: Vlastní tabulka

2.3.2 Struktura programových dokumentů pro využívání fondů EU v období 2007-2013

Do struktury programových dokumentů pro využívání fondů EU v období 2007-2013 patří Strategické obecné zásady pro soudržnost, Národní rozvojový plán, Národní strategický referenční rámec a operační programy.

a) Strategické obecné zásady Společenství pro soudržnost (CSG)

Strategické obecné zásady Společenství jsou, dle Wokouna (2011 s. 129), důležitým prvkem nové politiky soudržnosti po roce 2007. Na základě strategických obecných zásad stanoví členské státy své priority v oblasti politiky soudržnosti. Obecné zásady přispívají k uskutečňování dalších přednostních cílů Společenství, zejména cílů vycházejících z lisabonské strategie a v ní obsažených hlavních směrů růstu a zaměstnanosti. Týkají se především investic, zaměstnanosti, znalostí a inovace, územní soudržnosti a spolupráce.

Tři obecné zásady pro politiku soudržnosti EU v letech 2007-2013:

- přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující;

- zlepšení znalostí a inovace pro růst;
- vytváření více a lepších pracovních míst.

b) Národní rozvojový plán (NDP)

Národní rozvojový plán představuje základní strategický dokument pro programovací období. Struktura a obsah NRP musí být v souladu s legislativou EU. Popisuje strategii členského státu EU pro získání podpory ze strukturálních fondů EU a Fondu soudržnosti. NRP vyhodnocuje stav a vývoj země v hospodářské, sociální a politické oblasti a její ambice a cíle v následujících letech. Jedná se o zevrubné zdůvodnění potřeby podpor a definici cílů, jichž má být dosaženo. Obsahuje globální cíl, specifické cíle a návrh operačních programů, které je naplní (Fondy Evropské unie, 28. 2. 2012).

c) Národní strategický referenční rámec (NSRF)

Je to základní programový a strategický dokument obsahující priority a opatření, na které by členská země chtěla v daném programovacím období využít prostředky ze strukturálních fondů EU a Fondu soudržnosti. V NSRR je popsán celkový mechanismus a struktura čerpání fondů EU včetně popisu jednotlivých operačních programů. Dokument je připomínkován a schvalován ze strany Evropské komise. Až po vyjednání NSRR může dojít k vyjednávání jednotlivých operačních programů. Národní strategický referenční rámec udává systém operačních programů politiky hospodářské a sociální soudržnosti 2007-2013, jejichž prostřednictvím budou jednotlivé prioritní osy realizovány (Vláda České republiky, 28. 2. 2012).

d) Operační programy (OP)

Operační program je základním strategickým dokumentem finanční a technické povahy pro konkrétní tematickou oblast (např. zaměstnanost a sociální věci) nebo konkrétní region soudržnosti (např. Moravskoslezský), který zpracovávají členské země EU. V OP jsou podrobně popsány cíle a priority, které chce členská země v dané oblasti dosáhnout v aktuálním programovacím období. V OP najdeme popis typových aktivit, na které je možné čerpat prostředky ze SF. Nechybí také uvedení výčtu těch, kteří mohou o finanční prostředky žádat (Fondy Evropské unie, 28. 2. 2012).

2.3.3 Finanční zdroje

Finanční zdroje určené pro politiku hospodářské a sociální soudržnosti odrážejí ambice rozšířené Unie podpořit růst a tvorbu pracovních míst v méně rozvinutých oblastech. Pro období 2007 – 2013 byla příslušnými orgány EU schválena částka cca 308,04 mld. Eur (Wokoun, 2011, s. 135).

Rozdělení této částky mezi cíle politiky HSS.

- Na cíl Konvergence je alokováno 251,16 mld. Eur, tj. 81,54 % z celkové částky na strukturální operace, s důrazem na pomoc 12 novým členským zemím. Absorpční limit pro finanční transfery pro jakýkoliv členský stát v rámci kohezní politiky zůstává na 4% jeho HDP.
- Pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je určeno 49,13 mld. Eur (15,95%).
- Cíl Evropská územní spolupráce má schválenou částku ve výši 7,75 mld. Eur (2,52%).

Tabulka 2.4 Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007–2013

Cíl	Částka v mld. €	v %
Konvergence a konkurenceschopnost	251,16	81,54
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	49,13	15,95
Evropská územní spolupráce	7,75	2,52
Celkem	308,04	100

Zdroj: Wokoun; 2011; vlastní zpracování

2.4 Regionální politika v České republice

Tato kapitola pojednává o regionální politice České republiky. Je zaměřena na výchozí situaci, legislativní rámec, strategii a výběr podporovaných regionů. Důležitou částí bude také podpora regionálního rozvoje v ČR ze strany Evropské unie.

2.4.1 Výchozí situace

V první polovině 90. let bylo pro Českou republiku typické, že regionální politika nehraje tak významnou roli, jako tomu bylo například v západních Evropských zemích. Mezi hlavní důvody patří transformace ekonomiky, kdy se vlády věnovaly této problematice na úrovni celého státu. Jako další důvod můžeme zmínit, že meziregionální socioekonomické diference i přes jejich prohlubování nebyly v ČR tak velké jako ve zbytku zemí EU. Postupný nárůst meziregionálních rozdílů v socioekonomickém rozvoji v druhé polovině 90. let, postupující procesy demokratizace a decentralizace rozhodování a zároveň potřeba vytvořit systém regionální politiky v souvislosti s přípravou vstupu do EU, vedly k zásadnímu obratu v regionální politice (Wokoun, 2003, s. 195).

V roce 1998 přijala vláda ČR svým usnesením č. 235 Zásady regionální politiky (Usnesení vlády č. 235, ze dne 8. 4. 1998).

2.4.2 Legislativní rámec regionální politiky ČR

Základní systémový, legislativní a institucionální rámec regionální politiky byl v ČR vytvořen v roce 2000 souborem zákonů přijatých v souvislosti se zaváděním krajského zřízení v ČR. Pro regionální politiku jsou v tomto smyslu klíčové: zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o hlavním městě Praze a zejména pak zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění.

V zákoně o podpoře regionálního rozvoje je regionální politika chápána jako koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je přispívat k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů v ČR, ke snižování neodůvodněných rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a ke zlepšení regionální hospodářské struktury. Úsilí o vyvážený rozvoj není pojímáno jako snaha o zajištění stejného rozvoje ve všech regionech. Jde o to, aby vývoj byl tak jako v celém státě i na úrovni regionů proporcionální, nekrizový, aby byla vytvořena rovnost šancí regionů, a byl plnohodnotně využíván jejich demografický, přírodní, hospodářský, sociální, kulturní a případně i další potenciál (Wokoun, 2011, s. 140).

2.4.3 Programové zabezpečení regionální politiky ČR

Základní dokument v oblasti programového zabezpečení regionální politiky ČR je Strategie regionálního rozvoje ČR (dále SRR). Poprvé byla SRR schválena vládou 12. července 2000 (usnesení vlády ČR č. 682/2000 Sb). Druhá v současnosti platná verze pro léta 2007 - 2013 byla schválena usnesením vlády ČR č. 560 dne 17. 5. 2006. Tento dokument, jehož pravidelná inovace se předkládá zhruba ve tříletém cyklu, obsahuje zejména:

- analýzu stavu regionálního rozvoje ČR v uplynulém období, hodnocení dosavadních odvětvových opatření resortů a přístupu regionů,
- vymezení slabých a silných stránek v rozvoji jednotlivých regionů, odvětví a sektorů,
- strategii dalšího regionálního rozvoje ČR, vymezení priorit a opatření k podpoře rozvoje, vymezení regionů se soustředěnou podporou státu,
- úkoly uložené vládou ČR ústředním správním úřadům a Českému statistickému úřadu k zabezpečení realizace Strategie regionálního rozvoje České republiky.

Strategie regionálního rozvoje není dokumentem, na jehož základě jsou bezprostředně rozdělovány prostředky ze strukturálních fondů, ale je východiskem pro přípravu regionálních programů rozvoje a pro formulaci regionálních přístupů v rámci sektorových a odvětvových politik a programů včetně operačních programů strukturálních fondů (Wokoun, 2011, s. 141).

2.4.4 Podporované regiony

Podle paragrafu 4 zákona o podpoře regionálního rozvoje (dále jen „Zákon o podpoře regionálního rozvoje“) jsou stanoveny následující typy podporovaných regionů:

a) regiony se soustředěnou podporou státu, které se podle charakteru svého zaostávání člení na:

- **strukturálně postižené regiony**, ve kterých se soustřeďují negativní projevy strukturálních změn, dochází k útlumu odvětví a výrobních podniků a k růstu nezaměstnanosti. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména trh práce a rozvoj podnikání,
- **hospodářsky slabé regiony**, které na základě ukazatelů hospodářského a sociálního rozvoje vykazují podstatně nižší úroveň rozvoje, než je průměrná úroveň v České republice. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména trh práce, hospodářskou úroveň a strukturu a úroveň příjmů obcí a obyvatel,
- **venkovské regiony**, které jsou charakterizovány nízkou hustotou zalidnění, poklesem počtu obyvatel a vyšším podílem zaměstnanosti v zemědělství. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména vývoj počtu obyvatelstva, strukturu jeho zaměstnanosti a podíl obyvatelstva ve venkovských obcích,

b) ostatní regiony, jejichž podporování státem je žádoucí z jiných důvodů, například pohraniční regiony, bývalé vojenské prostory, regiony postižené živelnými pohromami, regiony se silně narušeným či poškozeným životním prostředím, regiony s méně příznivými podmínkami pro rozvoj zemědělské výroby, regiony s vyšší průměrnou mírou nezaměstnanosti, než je průměrná úroveň v České republice.

2.4.5 Úrovně a aktéři regionální politiky ČR

Česká republika byla historicky tradičně dělena na kraje odpovídající úrovni NUTS III, avšak kvůli vstupu do Evropské unie musela zavést mezi stát a kraje ještě jeden stupeň členění odpovídající úrovni NUTS II: regiony soudržnosti. Právě na úroveň NUTS II je totiž

směřována podpora z fondů EU v cíli Konvergence a částečně též Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Kromě tří úrovní NUTS ještě existují dvě nižší úrovně územněsprávního statistického členění, které však již nejsou určující pro rozdělení prostředků z fondů EU. Jedná se o tzv. místní administrativní jednotky LAU (BusinessInfo.cz, 5. 3. 2012).

Tabulka 2.5 Členění území České republiky

Úroveň	Název	Počet jednotek
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Regiony soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU I	Okresy	76 + 15 pražských obvodů
LAU II	Obce	6 249

Zdroj: BusinessInfo.cz; 1. 3. 2012; vlastní úprava

a) Úlohy jednotlivých úrovní regionální politiky ČR

Podle Wokouna (2003, s. 218) je úlohou státní úrovně koncepční a výkonná činnost zákonodárných a výkonných složek státu v oblasti regionální politiky a podpory regionálního rozvoje včetně zabezpečení prostředků státního rozpočtu a odpovídajících legislativních opatření.

Pro potřeby spojené s koordinací a realizací hospodářské a sociální soudržnosti, spočívající zejména ve využívání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropských společenství, byly zřízeny regiony, jejichž územní vymezení je totožné s územními statistickými

jednotkami NUTS 2, tzv. regiony soudržnosti. Tato úroveň je reprezentována regionálními radami.

Úlohou krajské úrovně je koncepční výkonná činnost samosprávných orgánů krajů v oblasti regionálního rozvoje. Orgány kraje tvoří základní stavební jednotku pro tvorbu a realizaci regionálního rozvoje v ČR, spolupracující s ústředními úřady státní správy a koordinují zájmy obcí ve věcech regionálního rozvoje nadobecního významu.

Úlohou okresní úrovně bylo dočasné zajišťování některých úkolů spojených s tvorbou a realizací podpory regionálního rozvoje.

Úlohou obecní úrovně je koncepční a výkonná činnost samosprávných orgánů obcí v oblasti místního rozvoje, jejich iniciační činnost v oblasti řešení nadmístních problémů a definování nadmístních programů a jejich participace na realizaci regionálních programů.

b) Aktéři regionální politiky ČR

Na jednotlivých úrovních jsou aktéry regionálního rozvoje České republiky následující složky:

- zákonodárné složky státu (Poslanecká sněmovna a Senát);
- výkonné složky státu (vlády, ústřední správní úřady a jimi řízené organizace);
- regionální rady (na úrovni regionů NUTS 2) pro realizaci politiky HSS;
- orgány samosprávy (na krajské a obecní úrovni);
- poradní a koordinační orgány (Řídící a koordinační výbor, Výbory regionálního rozvoje);
- rozvojové agentury s celostátní či regionální působností;
- hospodářské a agrární komory, zájmová sdružení, zaměstnanecké a zaměstnavatelské organizace, agentury;
- instituce veřejného sektoru;
- nestátní neziskové organizace.

2.5 Programovací období 2007 – 2013 v ČR

Pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v období 2007 - 2013, jsou všechny regiony s výjimkou hl. m. Prahy zařazeny do cíle Konvergence, určeného pro zaostávající regiony. Praha je podporována v rámci cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Česká republika využívá také finanční pomoc v rámci cíle Evropská územní spolupráce, zejména pak v oblasti přeshraniční spolupráce, v níž jsou zahrnuty všechny kraje s výjimkou Prahy a Středočeského kraje.

2.5.1 Programové dokumenty pro aplikaci regionální politiky EU v ČR 2007 – 2013

Programovací dokumenty vycházejí jak z národních strategických dokumentů, Strategie udržitelného rozvoje ČR, Strategie hospodářského růstu ČR a Strategie regionálního rozvoje ČR, tak z evropských dokumentů.

a) Strategické obecné zásady Společenství (SOZS)

Strategický dokument, který vymezuje pro současné programové období zásady a priority politiky HSS. Na základě tohoto dokumentu si členské státy vyhotoví NSRR. Evropská komise zmiňuje, aby se upřednostňovaly projekty, které se týkají zlepšování měst a regionů, regionálních inovací a zvyšování zaměstnanosti.

b) Národní rozvojový plán 2007 – 2013 (NRP)

Národní rozvojový plán ČR 2007—2013 definuje strategii rozvoje České republiky pro období 2007—2013. Vychází z textů nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti, jeho strategie se opírá o klíčové evropské (Strategické obecné zásady Společenství) i domácí

(Strategie udržitelného rozvoje, Strategie hospodářského růstu, Strategie regionálního rozvoje pro léta 2007—2013 a další platné resortní a regionální strategie) strategické dokumenty. Zajišťuje návaznost Strategických obecných zásad Společenství a národních strategických dokumentů. Prioritní osy a cíle NRP vycházejí z definované strategie a následně jsou promítnuty do struktury operačních programů (Fondy Evropské unie, 7. 3. 2012).

Národní rozvojový plán 2007—2013 dále popisuje nastavení systému koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Klíčové body tohoto systému jsou promítnuty do Národního strategického referenčního rámce.

c) Národní strategický referenční rámec (NSRR)

Národní strategický referenční rámec udává systém operačních programů politiky hospodářské a sociální soudržnosti 2007—2013, jejichž prostřednictvím budou jednotlivé prioritní osy realizovány.

Globálním cílem NSRR (NSRR, 17. 5. 2006, s. 36) „je přeměna socioekonomického prostředí ČR v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby ČR byla přitažlivějším místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu s cílem dosáhnout hospodářské úrovně EU-25. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva“.

d) Operační programy

Prostřednictvím OP jsou čerpány finanční prostředky EU. Popisují řízení a finanční zdroje, priority a specifikují oblasti, kam dotace směřují. V období 2007–2013 bude v České republice využíváno 26 operačních programů (Fondy Evropské unie, 8. 3. 2012), které jsou rozděleny mezi tři cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

Pro cíl Konvergence byly koncipovány jak tematické, tak regionální operační programy:

- Integrovaný operační program,
- OP Podnikání a inovace,
- OP Životní prostředí,
- OP Doprava,
- OP Výzkum a vývoj pro inovace,
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost,
- OP Vzdělání a konkurenceschopnost,
- OP Technická pomoc,
- Regionální operační program (ROP) NUTS II Severozápad,
- ROP NUTS II Severovýchod,
- ROP NUTS II Střední Čechy,
- ROP NUTS II Jihozápad,
- ROP NUTS II Jihovýchod,
- ROP NUTS II Moravskoslezsko,
- ROP NUTS II Střední Morava.

Pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost:

- OP Praha konkurenceschopnost,
- OP Praha Adaptabilita.

Pro cíl Evropská územní spolupráce:

- OP Cíl 3 Česká republika - Svobodný stát Bavorsko 2007—2013,
- OP Přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007—2013,
- OP Cíl Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika 2007–2013,
- OP Cíl 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007—2013 mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou,
- OP Program přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007 – 2013,
- OP Meziregionální spolupráce,
- OP Nadnárodní spolupráce,
- ESPON 2013,

- INTERACT II.

2.5.2 Finanční zdroje

Pro cíle politiky HSS České republiky byla vymezená částka v celkové hodnotě 26,69 mld. €. Tato částka byla rozdělena mezi jednotlivé cíle v poměru uvedeném v tabulce 2.6 Rozdělení prostředků fondů pro ČR mezi cíle politiky HSS v období 2007-2013.

Tabulka 2.6 Rozdělení prostředků fondů pro ČR mezi cíle politiky HSS v období 2007–2013

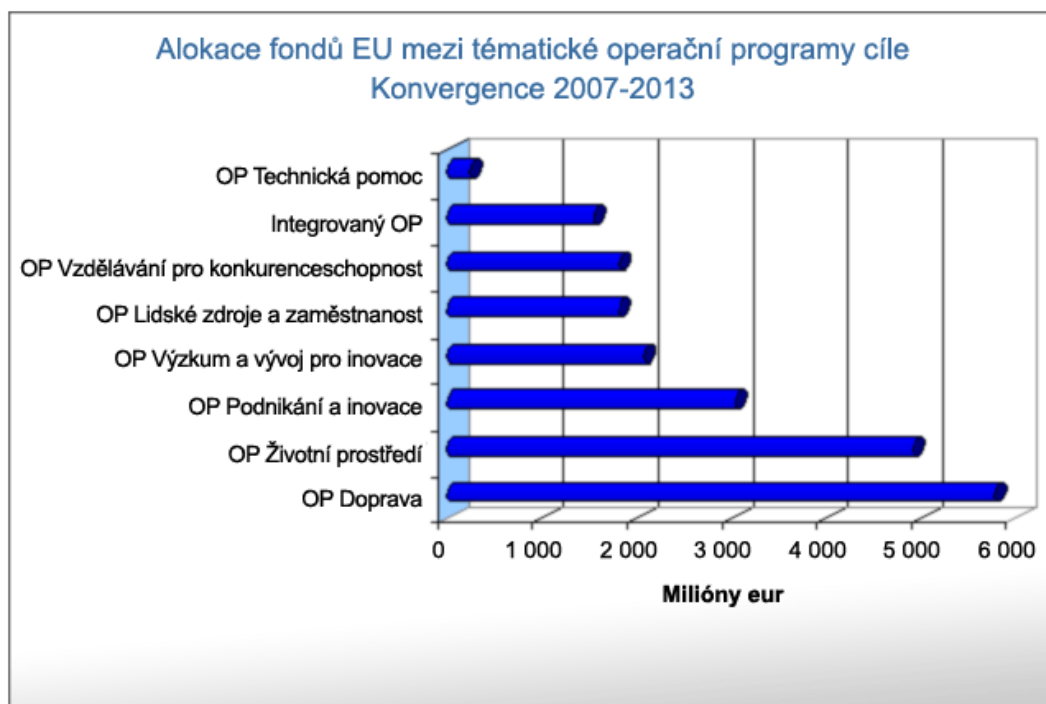
Cíl	Částka	v %
Konvergence konkurenceschopnost a	25,88 mld. €	96,98
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	419,09 mil. €	1,56
Evropská územní spolupráce	389,05 mil. €	1,46
Celkem	26,69 mld. €	100

Zdroj: Fondy Evropské unie; 9. 3. 2012; vlastní úprava

a) Tematické operační programy

V rámci cíle Konvergence je pro období 2007—2013 připraveno celkem 8 tematických operačních programů. Každý z těchto 8 operačních programů má specifické tematické zaměření a je určen pro celé území České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy. Na tematické operační programy (TOP) cíle Konvergence je vyčleněno 21,2 mld. €. Pro doplnění dodejme, že z prostředků cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost jsou TOP navýšeny o dalších 75,8 miliónů € (Fondy Evropské unie, 10. 3. 2012).

Graf 2.1 Indikativní alokace prostředků z fondů EU v České republice pro TOP v cíli Konvergence

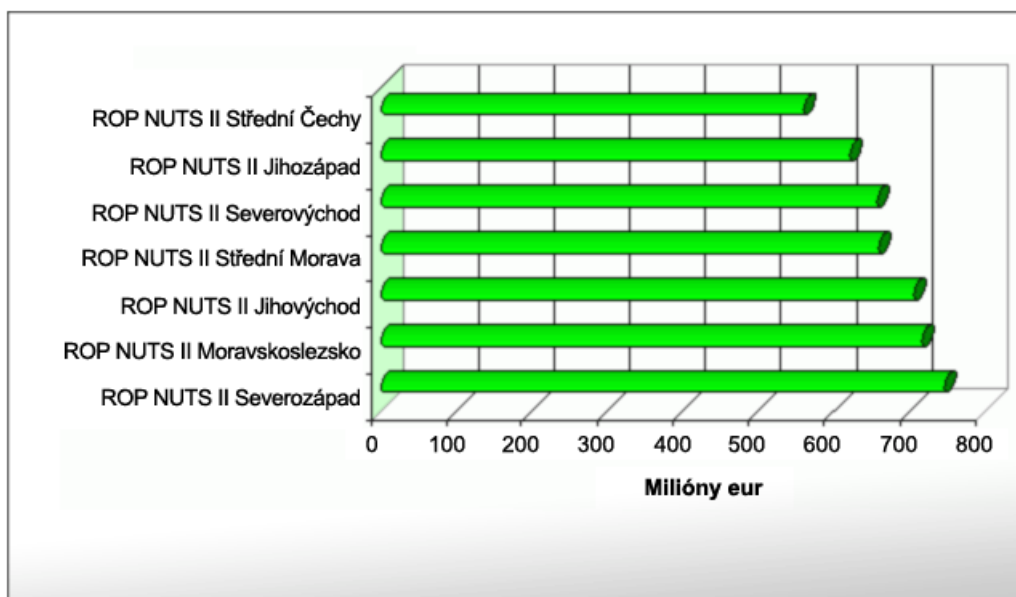

Zdroj: Fondy Evropské unie; 10. 3. 2012

b) Regionální operační programy

V rámci cíle Konvergence je pro období 2007—2013 připraveno celkem 7 regionálních operačních programů (ROP) určených pro celé území České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy. Každý ROP je řízen samostatně Regionální radou příslušného regionu soudržnosti. Na regionální operační programy cíle Konvergence je z fondů EU vyčleněno 4,6 mld. € (Fondy Evropské unie, 11. 3. 2012).

Graf 2.2 Indikativní alokace prostředků z fondů EU v České republice pro ROP v cíli Konvergence

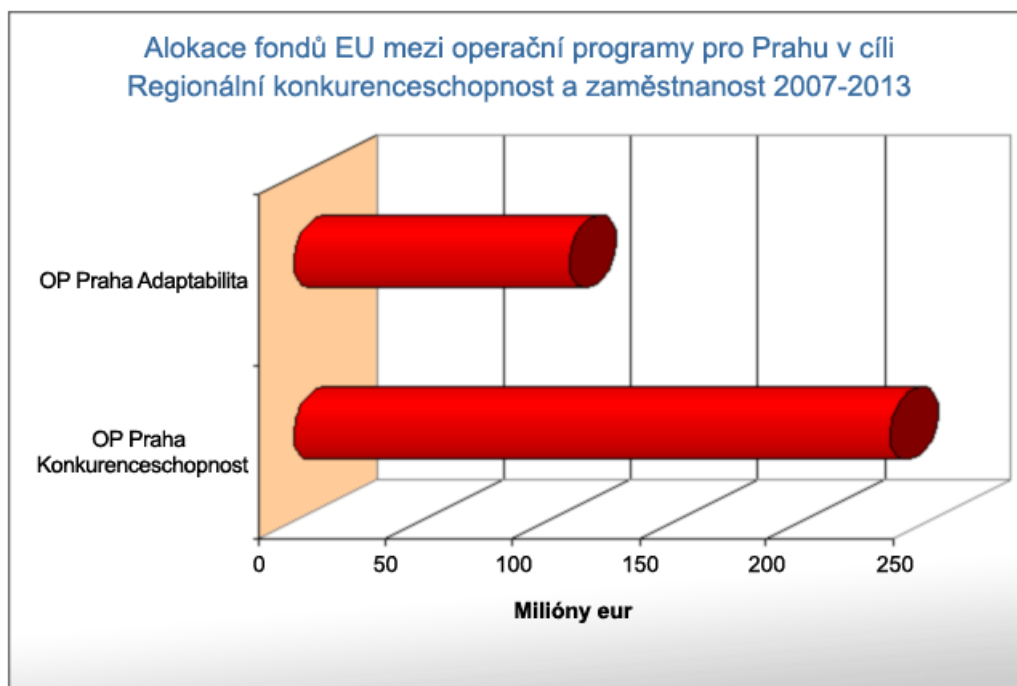

Zdroj: Fondy Evropské unie; 11. 3. 2012

c) Operační programy Praha

Do cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost spadá v období 2007—2013 z regionů soudržnosti České republiky jen Hlavní město Praha, ostatní regiony přísluší do cíle Konvergence. Pro Prahu jsou v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost připraveny dva operační programy (OP): OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita. Na operační programy pro Prahu je vyčleněno 343,3 miliónů € (Fondy Evropské unie, 11. 3. 2012).

Graf 2.3 Indikativní alokace prostředků z fondů EU v České republice pro OP Praha v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

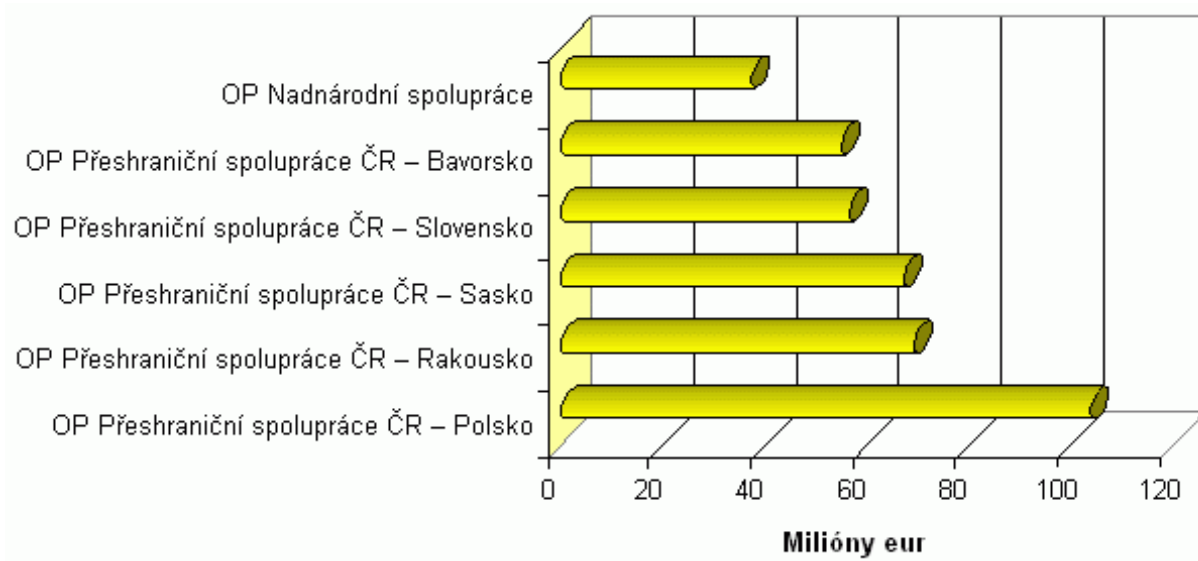

Zdroj: Fondy Evropské unie; 11. 3. 2012

d) Evropská územní spolupráce

Pro operační programy přeshraniční a Nadnárodní spolupráce je pro Českou republiku z fondů EU vyčleněno 389 miliónů €. V případě ostatních programů cíle Evropské územní spolupráce tvoří rozpočet programu příspěvky z fondů EU a zúčastněných států. Rozpočet programů je pro všechny členské země společný a nejsou zde určeny alokace fondů EU pro jednotlivé státy. Z fondů EU je pro OP Mezuregionální spolupráce vyčleněno 321,3 miliónů €, pro OP ESPON 2013 činí alokace z fondů 34 miliónů € a pro OP INTERACT II 34 milióny € (Fondy Evropské unie, 11. 3. 2012).

Graf 2.4 Indikativní alokace prostředků z fondů EU pro Českou republiku v cíli EÚS pro operační programy, kde existuje rozdělení mezi zúčastněné státy

Zdroj: Fondy Evropské unie; 11. 3. 2012

3 Regionální rozvojové agentury

Regionální rozvojové agentury jsou institucemi, které v různých formách existují v západních zemích již od přibližně poloviny 50. let 20. století. K jejich nebývalému rozvoji však došlo až v 80. a 90. letech 20. století. Jedná se přitom o velmi různorodé instituce, takže se snaha o jejich zobecnění respektive typologizaci, ať již z organizačního, finančního či úkolového hlediska, ukazuje jako nadlidský úkol. Hlavním znakem regionální rozvojové agentury je její účel v ekonomice; jmenovitě ve společenském a kulturním životě daného regionu.

3.1 Obecná charakteristika RRA

U charakteristik regionálních rozvojových agentur existuje velká variabilita, která je dána historickými podmínkami jejich vzniku, rozdílností politického a veřejnoprávního uspořádání jednotlivých zemí či regionů, ale také různými formami založení a financování jejich aktivit. Všechny výše uvedené faktory se projevují již zmíněnou velkou různorodostí regionálních rozvojových agentur z hlediska jejich vztahu k aktérům místního a regionálního rozvoje a také z hlediska jejich politické podpory. Charakteristické rysy regionálních rozvojových agentur (Ježek, 2006):

- regionální zaměření, podpora endogenního rozvoje (preferenze nadmístních zájmů a cílů),
- orientace na spolupráci mezi veřejným a soukromým sektorem a snaha o poskytování služeb a realizaci projektů ve spolupráci s oběma skupinami aktérů,
- sledování veřejného zájmu na rozdíl od soukromých aktérů, jejichž cílem je především dosahování zisku,
- postavení mimo oblasti veřejné správy (státní správy a samosprávy), z čehož plyne větší flexibilita jejich jednání,
- takové organizační uspořádání, jehož způsob řízení je bližší organizacím v soukromém sektoru.

3.1.1 Definice Regionálních rozvojových agentur

Regionální rozvojová agentura je provozní struktura, která vytipovává odvětvové nebo globální rozvojové problémy, volí rozsah příležitostí či metodologií jejich řešení a propaguje projekty, které mohou řešení problémů maximalizovat. Regionální rozvojové agentury se od sebe odlišují, nejen cíli, ale také původem a nástroji, způsoby financování i vztahem ke svým zakladatelům. Jejich činnosti jsou také různorodé, se zaměřením na různé subjekty. Z tohoto důvodu existuje celá řada definic.

Evropská asociace rozvojových agentur definovala regionální rozvojové agentury následovně: „RRA je každá organizace, která má za své poslání podporu a obhajobu kolektivního nebo všeobecného zájmu regionu. V tomto směru musí mít RRA významnou vazbu na místní nebo regionální orgány, pokud se jedná o jejich řízení, financování a řešení dalších úkolů. Proto musí mít dostatečně široké operační pole, které je ale menší než rozloha celého státu“ (EURADA, 1999, s. 16).

Roberto Valasco se v dokumentu o úloze regionálních rozvojových agentur při propagaci hospodářského rozvoje regionů (1997) dle plánu 1 napsaném na žádost Evropské komise se omezuje na pouhé konstatování: "Možná, že jediným společným rysem všech regionálních agentur je, že jejich činnosti vždy souvisejí s rozvojem vnitřního potenciálu nějaké zeměpisné oblasti, i když se některé z nich snaží jako doplňkovou činnost nebo dokonce jako hlavní činnost přilákat zahraniční investice. Dalším identifikovatelným rysem je velice široký význam, který agentury pojmu rozvoj přikládají, a rostoucí důležitost společenské složky přikládané tomuto pojetí".

Jinou definicí může být: "Samostatná struktura, která vykonává poslání kolektivního zájmu v konkrétní zeměpisné oblasti a v úzké součinnosti s místními nebo regionálními veřejnými úřady a soukromými autoritami a organizacemi" (EURADA, 1999, s. 16).

Rozvojové úkoly mají skutečný význam, pokud jsou plánovány a uskutečňovány v regionu, poněvadž zde jsou statistické vědomosti o pracovních problémech, potřebách školení, hospodářských možnostech a kulturních reáliích či finančních požadavcích. Všechna tato pojetí lze akceptovat jen a pouze tehdy, pokud jsou jejich konečným výsledkem praktické dopady. Proto je pro ustanovení regionální rozvojové agentury zapotřebí (EURADA, 1999, s. 16):

- důkladné pochopení problémů a potenciálu zeměpisné oblasti,
- přesvědčivá schopnost spolupracovat se stávajícími hospodářskými, kulturními, společenskými a politickými strukturami v oblasti a nikoliv pracovat pro ně,
- program skutečného operačního a konkrétního rozvoje, aby práce regionální rozvojové agentury byla vnímána jako užitečná a důležitá prostřednictvím vytváření nových pracovních míst, nových příležitostí a nových řešení.

Regionální rozvojová agentura musí vyhovovat těmto požadavkům:

- musí být akceptována a chápána stávajícími politickými strukturami,
- musí převádět veškeré své činnosti do operačních programů,
- musí koordinovat svoji strategii s jinými regionálními organizacemi, které již existují,
- musí najít potřebné finanční zdroje pro svou základní strukturu a uskutečňovat nové projekty,
- musí být nezávislá, aby mohla přijímat vlastní rozhodnutí v meziinstitucionálním regionálním rámci,
- musí mít technický personál s velkým nasazením, aby bylo dosahování konkrétních výsledků.

3.1.2 Zakladatelé RRA

Regionální rozvojové agentury v obecné rovině představují z hlediska okolností jejich vzniku tři odlišné modely. Především z hlediska toho, kdo stál u jejich založení (resp. kdo byl jejich zakladatelem) a má tudíž na jejich činnost vliv, anebo jakým způsobem jsou regionální rozvojové agentury a jejich působnost, zakotveny v národní legislativě. Z hlediska okolností jejich vzniku je nutné zdůraznit, že v řadě zemí existují různé formy regionálních rozvojových agentur (Ježek, 2006).

a) Stát

Jedná se např. o regionální rozvojové agentury založené labouristickou vládou ve Velké Británii resp. Anglii v letech 1998 a 1999 anebo v Maďarsku v r. 1996 v rámci zákona o regionálním rozvoji, kdy se regionální rozvojové agentury staly nástrojem regionální politiky. Regionální rozvojové agentury založené státem můžeme nalézt také např. ve Francii anebo v Irsku. V těchto případech je to tedy stát, kdo vymezuje působnost agentur a stanoví jim jejich úkoly či poslání. Agentury přitom nemusí pokrývat celé území státu, ale mohou být např. založeny pro vybrané území. Agentury tohoto typu mají silné vztahy s vládou a významně se uplatňují v národních a evropských rozvojových projektech (Ježek, 2006).

b) Regionální správní orgány

Druhým způsobem vzniku regionálních rozvojových agentur je zakládání regionálními, příp. místními správními orgány. Často se tak děje na základě pověření v rámci zvláštního zákona, který vymezuje poslání a působnost regionálních rozvojových agentur. S takto založenými agenturami se můžeme setkat např. ve Španělsku v Portugalsku anebo v Belgii. Tyto agentury většinou mají vazby na silné regionální vlády v daných zemích, které sehrávají významnou roli v regionálním rozvoji (Ježek, 2006).

c) Regionální iniciativy

Třetím typem jsou agentury, které byly založeny na základě místních anebo regionálních iniciativ, obvykle místní či regionální samosprávou za spoluúčasti významných aktérů ze soukromého sektoru. Takto vzniklé agentury nemají z hlediska právní formy oporu ve speciální zákonné úpravě. Jejich zřizovatelé jsou velmi různorodí, stejně tak jako jejich působnost, cíle a úkoly, a to většinou i v rámci jedné země. Takto založené agentury jsou z hlediska obsahu a zaměřené své činnosti nejproměnlivější. Právní formu regionálních rozvojových agentur v tomto případě určují možnosti, které jim dává národní legislativa (Ježek, 2006).

3.1.3 Struktura regionálních rozvojových agentur

Struktura rozvojových agentur je odvozena dle způsobu jejich vzniku a právní formy. Tuto strukturu také velmi ovlivňuje velikost agentury. Evropská asociace rozvojových agentur v dokumentu „Tvorba, vývoj a management RRA“ stanovila následující řídicí orgány:

- valnou hromadu,
- presidenta a vicepresidenta,
- představenstvo,
- revizní komisi,
- generálního ředitele.

Představenstvo se v praxi často skládá ze zástupců všech nebo aspoň nejdůležitějších akcionářů nebo členů. Ve většině případů bývá složení představenstva složité, což brání každodennímu řízení. Je to často orgán s mnoha členy, představenstvo by se tedy nemělo scházet častěji než jednou měsíčně. Řešením je stanovit výkonné vedení, které se schází nejméně jednou za dva týdny a které má méně členů než představenstvo. President a vicepresident jsou automaticky členy vedení spolu s generálním ředitelem, který je členem bez hlasovacího práva. Na rozdíl od ostatních řídicích orgánů probíhají jednání méně formálně. Na jednání jsou zváni zaměstnanci, aby podávali hlášení o postupu v jednotlivých oblastech (EURADA, 1999, s. 34).

3.2 Regionální rozvojové agentury v ČR

Regionální rozvojové agentury se v České republice osvědčily a prokázaly svou užitečnost jako účinná součást institucionální struktury každého regionu zejména v období přípravy ČR na vstup do EU. Rozsah a zaměření činnosti prvních agentur, které vznikly v ČR po roce 1993, byl postaven na aktivitě a zájmu vybraných regionálních nebo municipálních lídrů přenést zahraniční zkušenosti z činnosti agentur do českého prostředí regionů. První organizační a obsahové zaměření činnosti nově vznikajících agentur bylo do značné míry ovlivněno (řízeno) zahraničními konzultanty, kteří v agenturách působili v rámci konkrétních

projektů podporovaných z předstupních programů EU a jiných evropských aktivit (Malinovský, 2004).

3.2.1 Historie zakládání a legislativní rámec RRA v ČR

První dvě regionální agentury byly založeny v letech 1993 a 1994 za aktivní podpory nově vzniklého Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Realizace regionální politiky ze státní úrovně do roku 1998 nepočítala z úrovně vlády ČR se systémem regionálních rozvojových agentur. Postupné získávání vlastní zkušenosti u prvních agentur z přípravy prvních vlastních regionálních projektů, programových rozvojových dokumentů a tvorby regionálních informačních databází vedlo k rozšiřování jejich činností o další aktivity pro potřeby regionů a představovalo výzvy pro vznik dalších. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR zaštitilo tuto regionální aktivitu v rámci přípravy základních dokumentů k regionální politice ČR. Z iniciativy regionálních svazků obcí a měst, za podpory ministerstva a také pod tlakem vesměs negativního hodnocení Evropské komise k regionální politice v ČR vznikly v roce 1996 poprvé hned tři agentury. Tento trend v zakládání rozvojových agentur pokračoval další tři roky (Ježek, 2006).

K rozšiřování počtu agentur v ČR po roce 1998 přispěly výrazným způsobem dokumenty k regionální politice u nás schválené vládou ČR a připravené Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. Nově přijaté Zásady regionální politiky vlády (usnesení vlády ČR č. 235/1998) byly podloženy rozhodnutím vlády „dobudovat a posílit do roku 2000 síť regionálních rozvojových agentur“. Navazujícím usnesením vlády ČR č. 417/1998 k zabezpečování institucionálního rámce účasti ČR na programech strukturálních fondů EU byly RRA považovány za jednu z hlavních institucí regionů pro předvstupní období ČR do EU. Nakonec usnesení vlády ČR č. 682/2000 k zabezpečení realizace Strategie regionálního rozvoje ČR umožnilo od roku 2001 podporovat RRA, které jsou schopné aktivně napomáhat realizaci regionálních programových dokumentů (Ježek, 2006).

Regionální rozvojové agentury v ČR rozvinuly pod řízením regionálních autorit širokou platformu spolupráce s dalšími aktéry v regionech. Počáteční zaměření jejich činností bylo u každé agentury rozdílné (strategické nebo operativní zaměřené na konkrétní projekty) a většinou se jejich aktivita soustředila do vlastního regionu (např. na výchovu regionálních

odborníků, tvorbu informačních databází nebo iniciování systému podpor rozvoje, malého a středního podnikání apod.). Postupně se však jejich činnost rychle stávala součástí národních a mezinárodních regionálních informačních soustav a rozhodovacích mechanismů (Ježek, 2006).

Ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2000-2006 se uvádí, že je žádoucí, aby agentury působily jako nástroj regionální politiky státu a krajů, zejména pokud jde o podporu hospodářského rozvoje v krajích, včetně efektivního využívání státní i zahraniční pomoci a efektivní spolupráce veřejného sektoru s podnikatelskými subjekty v daném území.

Pokud jde o požadavky státu na činnost agentur při uskutečňování státní regionální politiky, půjde zejména o tyto okruhy úkolů:

- práce spojené s regionálním programováním,
- budování regionálního informačního systému,
- účast na přípravu projektů na podporu podnikání, podporu přímých zahraničních investic,
- účast na rozvoji cestovního ruchu,
- účast na přípravě a realizaci regionálních programů v rámci využívání předstupních a strukturálních fondů EU,
- rozvoj činností specifických pro každý kraj.

Snahou Ministerstva pro místní rozvoj bylo omezit nekoncepčnost zakládání RRA a proto při dobudovávání a zakládání sítě těchto institucí vycházelo z dokumentu, který připravilo Centrum regionálního rozvoje ČR s názvem: „Podmínky způsobilosti RRA v ČR pro spolupráci v oblasti podpory regionálního rozvoje“. Návrh tohoto dokumentu však nikdy nebyl MMR schválen.

Postavení regionálních rozvojových agentur není doposud zakotveno v žádné vyhlášce nebo zákonech tvořících rámec regionální politiky.

3.2.2 Činnosti regionálních rozvojových agentur

Regionální rozvojové agentury jsou v „Zásadách regionální politiky vlády“ chápány jako účinný nástroj podpory regionálního rozvoje, který plní celou řadu úkolů jako např. zajišťování regionálního programování, poskytování služeb pro podnikání a pro místní či regionální orgány, přípravu a realizaci rozvojových projektů, zajišťování vzdělávací činnosti a mezinárodní aktivity včetně účasti na programech EU. RRA tak jsou důležitou institucí při definování a realizaci strategií regionálního rozvoje. Zároveň představují nástroj k realizaci regionální politiky státu a regionů založený na vzájemné spolupráci místních a regionálních aktérů, soukromého podnikatelského sektoru a státu. Z hlediska regionu by pak RRA měly plnit úkoly ve smyslu společenské objednávky v regionu a pokynů zřizovatelů. V oblasti uskutečňování státní regionální politiky mají RRA plnit zejména tyto úkoly:

- budování regionálního informačního servisu,
- zajišťování prací spojených s tvorbou a schvalováním regionálních programových dokumentů,
- účast na realizaci projektů regionální podpory podnikání,
- zakládání podnikatelských parků, center, poradenské služby podnikatelům,
- podpora rozvoje cestovního ruchu,
- podpora školení, vzdělávání a rozvoje školicích kapacit regionu,
- zastupování celostátních sektorových agentur,
- činnosti specifické pro příslušný region, v rámci společenské objednávky místních regionálních orgánů.

3.2.3 Partnerství RRA s ostatními subjekty

Partnerství je považováno za alfu a omegu existence RRA a podstatu jejich působení v regionálním rozvoji. Agentury čerpají z partnerství, jejich úspěch je závislý na plodné spolupráci s dalšími regionálními aktéry, jejich prestiž stoupá se šíří partnerství, která udržují. Zároveň regionální agentury svými aktivitami samy významně přispívají k vytváření horizontálních i vertikálních vazeb a sítí (Samková, 2003).

Pro každou RRA jsou hlavními partnery její zakladatelé a vlastníci. Vedle nich udržují agentury čilou komunikaci s centrální úrovní státní správy (Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Centrum pro regionální rozvoj, Česká centrála cestovního ruchu, Český statistický úřad) a stále více s krajskou samosprávou. Dalšími partnery v pořadí jsou ostatní regionální agentury, zahraniční partneři, neziskový a soukromý sektor. S městy a obcemi úzce spolupracuje každá agentura. Spolupráce probíhá uspokojivě, většinou se jedná o korektní pracovní vztah. Agentury poukazují na to, že nebýt nedostatku financí na straně obcí, spolupráce by byla daleko intenzivnější. Rozvoj spolupráce rovněž dle agentur brzdí podcenění strategického smýšlení a významu partnerství na straně obcí. Obce si často konkurují, ačkoli společným postupem by mohly dosáhnout daleko vyššího efektu pro všechny (Samková, 2003).

Spolupráce mezi samotnými agenturami se během posledních několika let výrazně rozšířila. Značná část této spolupráce probíhá v rámci České asociace regionálních agentur (ČARA), ustavené v roce 1997. Dnes ČARA sdružuje 13 agentur s krajskou působností, kterým slouží jako nástroj k posílení jejich pozice v nevyjasněném prostředí. RRA zjistily, že společným koordinovaným úsilím mohou prosadit své zájmy spíše než osamocenou akcí. Za tímto účelem ČARA navrhuje legislativní i systémová opatření na zlepšení efektivity regionální politiky, odstranění překážek koncepčnímu rozvoji regionů a prosazení pravidel a procedur běžných v Evropské unii.

3.2.4 Česká asociace rozvojových agentur – ČARA

Tabulka 3.1 Základní údaje ČARA

Sídlo	Na Jízdárně 7, 702 00 Ostrava,	
Právní forma	zájmové sdružení právnických osob	
Kontakt	+420 541 212 125; vladimir.gaspar@rrajm.cz	
Webové stránky	www.cara.cz	
Datum založení	19. 2. 1997	
Registrační číslo	R 80/03	
Předseda představenstva	JUDr. Vladimír Gašpar	

Zdroj: ČARA; 30. 3. 2012; vlastní zpracování

Profil sdružení

Česká asociace rozvojových agentur (ČARA) vznikla jako zájmové sdružení právnických osob podle § 20 Občanského zákoníku počátkem roku 1997. ČARA je účelové sdružení rozvojových agentur s krajskou působností, jehož posláním je podpora systematického hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje krajů České republiky. ČARA se řídí při své činnosti zákonem 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, který definuje zásady regionální politiky ČR, vytvořené v souladu s regionální politikou EU (ČARA, 30. 3. 2012).

Jako nevládní organizace představuje jednu ze struktury institucí regionální politiky. Hlavními partnery na území ČR jsou státní správa na centrální i regionální úrovni, samospráva krajů a obcí a jiných veřejných subjektů, instituce zastupující hospodářský sektor i nevládní, neziskové organizace, zaměřené na hospodářský a sociální rozvoj. V zahraničí to pak jsou veřejné i soukromé instituce, zaměřené na regionální rozvoj a sdružení s podobnými aktivitami jako ČARA.

Cíle sdružení

Hlavní cíl sdružení, tj. koordinace a posilování svých členů a zajišťování jednání jménem členů ČARA s jinými institucemi v rozsahu, který je dán mandátem od členské základny, je specifikován těmito specifickými cíli (ČARA, 30. 3. 2012):

- navrhování systémových opatření, zaměřených na minimalizaci bariér koncepčního rozvoje krajů (NUTS 3) a regionů soudržnosti (NUTS 2) pro zavedení standardních postupů, používaných v členských zemích EU,
- postupné budování systému obecně použitelných a účinných nástrojů pro regionální rozvoj,
- získávání podpory národních a zahraničních institucí pro realizaci regionální politiky v krajích,
- zavedení systému spolupráce a jednání s veřejnou správou, soukromým a neziskovým sektorem a se zahraničními organizacemi se stejným nebo podobným zaměřením činnosti,
- prezentace a propagace sdružení i svých členů,
- vytvoření členské informační sítě s efektivní výměnou dat, informací a zkušeností,
- aktivní spolupráce s Evropskou asociací regionálních agentur EURADA se sídlem v Bruselu.

Garance kvality práce členů sdružení

ČARA garantuje kvalitu práce svých členů při zajišťování těchto rozvojových aktivit:

- budování a provozování regionálních informačních systémů, koordinovaných Centrem pro regionální rozvoj ČR,
- zajišťování prací spojených s regionálním programováním, zejména zpracování analýz, rozvojových strategií, programů a plánů,
- přípravu, koordinaci a technickou pomoc při realizaci rozvojových programů a projektů,

- výkonu funkce exekutivních jednotek rozvojových programů, financovaných z různých veřejných rozpočtů (např. státního, krajských nebo ze zahraničních programů),
- výkonu regionálních (krajských) zástupců národních rozvojových institucí (Asociace inovačního podnikání),
- dle dohody propagace ČR, krajů a jiných institucí v zahraničí,
- plnění specifických úkolů v krajích, v rámci společenské objednávky centrálních, regionálních nebo místních orgánů.

Členové České asociace rozvojových agentur

Členy ČARA jsou regionální rozvojové agentury s krajskou působností. V České republice působí 13 RRA s krajskou působností, v každém kraji s výjimkou hlavního města Prahy. Jak již bylo popsáno v předchozí podkapitole, RRA jsou důležitou institucí při definování a realizaci strategií regionálního rozvoje. Zároveň představují nástroj k realizaci regionální politiky státu a regionů založený na vzájemné spolupráci místních a regionálních aktérů, soukromého podnikatelského sektoru a státu. Z hlediska regionu by pak RRA měly plnit úkoly ve smyslu společenské objednávky v regionu a pokynů zřizovatelů. Níže jsou v Tabulce 3.2 uvedeny názvy jednotlivých regionálních rozvojových agentur. Charakteristika těchto agentur je uvedena v Příloze 1. Pro podrobný popis, kterým se zabývá kapitola 3.3, byla vybrána Agentura regionálního rozvoje Ostrava, z důvodu nejdelší doby působení v ČR.

Tabulka 3.2 Seznam RRA s krajskou působností

	Název regionální rozvojové agentury	Zkratka RRA
1.	Regionální rozvojová agentura Východní Moravy	RRA VM
2.	Regionální rozvojová agentura Vysočina, z. s. p. o. Kraj Vysočina	RRA Vysočina
3.	Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje, a. s.	RRA ÚK
4.	Regionální agentura pro rozvoj Střední Moravy	RRA SM
5.	ARR - Agentura regionálního rozvoje, spol. s r.o.	ARR NISA
6.	Agentura pro regionální rozvoj a. s.	ARR Ostrava
7.	Regionální rozvojová agentura jižní Moravy	RRA JM
8.	Karlovarská agentura rozvoje podnikání, p. o.	KARP
9.	Regionální rozvojová agentura jižních Čech RERA a.s.	RERA
10.	Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje	RDA PK
11.	Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje	RRA PK
12.	Regionální rozvojová agentura Střední Čechy	RRA SČ
13.	Centrum evropského projektování a. s.	CEP

Zdroj: ČARA; 30. 3. 2012, vlastní zpracování

3.3 Profil Agentury pro regionální rozvoj a. s.

Tabulka 3.3 Základní údaje AAR Ostrava

Sídlo	Na Jízdárně 7/1245, 702 00 Ostrava	
Právní forma	Akciová společnost	
Kontakt	+ 420 595 691 204; arr@arr.cz	
Webové stránky	http://www.arr.cz	
Datum založení		
Identifikační čísla	IČ 47673168; DIČ CZ47673168	
Ředitelka	Ing. Petra Chovanioková	

Zdroj: ARR Ostrava; 5. 4. 2012; vlastní úprava

Agentura pro regionální rozvoj, a.s. je akciovou společností, jejímž jediným vlastníkem je Moravskoslezský kraj. Byla založena za účelem podpory rozvoje regionu a svými činnostmi naplňuje roli servisní organizace Moravskoslezského kraje. Veškerou svou činnost zaměřuje ve prospěch kraje, jeho obyvatel, ekonomických subjektů a institucí. Tato agentura má v České republice nejdelší tradici. Od doby svého vzniku v roce 1993 prošla vývojem, jež můžeme rozdělit do čtyř etap (ARR Ostrava, 5. 4. 2012).

3.3.1 I. etapa (1993–1998)

Agentura pro regionální rozvoj v Ostravě (ARR) byla založena v květnu 1993 regionálními subjekty a tehdejším Ministerstvem hospodářství ČR jako pilotní projekt Evropské unie v rámci programu Phare. Jednalo se o první rozvojovou agenturu v České republice. V této době ještě neexistovala krajská samospráva – Moravskoslezský kraj.

V první etapě své existence spočívalo těžiště činnosti ARR především v přenosu zkušeností s obdobnými institucemi fungujícími v Evropské unii do českých podmínek, v asistenci při

budování základní rozvojové infrastruktury regionu a v podpoře realizace podnikatelských záměrů.

3.3.2 II. etapa (1999–2004)

Toto období bylo ve znamení přípravy kraje na vstup do Evropské unie a s tím spojené čerpání finančních prostředků z unijních zdrojů. ARR Ostrava se v rámci své funkce jako Phare Management Unit podílela na přípravě, výběru a realizaci řady rozvojových projektů, především měst a obcí kraje. Významnou roli sehrála také při zavádění principů strategického plánování v kraji.

Agentura v této době intenzivně podporovala žadatele z řad měst, obcí, podnikatelů a neziskových organizací při přípravě projektů včetně zajištění jejich financování - zpočátku ze státního rozpočtu, po vstupu do EU v roce 2004 z operačních programů financovaných z rozpočtu EU.

ARR se v těchto letech zapojila do řady mezinárodních projektů a partnerských aktivit, v rámci kterých mohla do kraje přinést zkušenosti s restrukturalizací průmyslu a celé regionální ekonomiky, regenerací brownfields, rozvojem lidských zdrojů nebo podporou podnikání.

3.3.3 III. etapa (2005–2007)

V tomto období zúročila ARR předchozí aktivity, o kraj mělo zájem velké množství investorů. Hlavními úkoly bylo nabízet podnikatelské nemovitosti a vytvářet investorům prostředí, které je zaujme. Byl vytvořen komplexní systém podpory investorů – od vyhledávání vhodné lokality až po zprostředkování kontaktů na možné subdodavatele. ARR se významně podílela na tom, že si Hyundai pro sídlo své továrny v Evropě vybral právě Moravskoslezský kraj, obec Nošovice.

Pokračovala asistence městům a obcím při přípravě a realizaci jejich projektů zaměřených na regeneraci brownfields. V souvislosti s aktivitami Moravskoslezského kraje směřujícími ke změně jeho image se ARR stala jedním z realizátorů marketingové strategie kraje. V oblasti strategického plánování bylo zpracováno mnoho strategických dokumentů, nejvýznamnější aktivitou bylo zpracování Regionálního operačního programu pro plánovací období EU 2007 - 2013. Byly zahájeny činnosti na podporu podnikání dle nejnovějších metod (podpora vzniku a činností průmyslových klastrů, podpůrné iniciativy do oblasti technického vzdělávání a inovačního podnikání).

3.3.4 IV. etapa (2008–dosud)

Současné období je ve znamení čerpání finančních prostředků z operačních programů Evropské unie a zároveň přípravy na nové programovací období. ARR směřuje své aktivity do podpory vyšší absorpční schopnosti subjektů/žadatelů z kraje; připravuje pro žadatele z kraje projektové žádosti do operačních programů, pomáhá s řízením realizovaných projektů. Jako podklad pro rozhodování o tom, z kterých operačních programů je možné ještě čerpat finanční prostředky, přípravu kterých projektů je zapotřebí podpořit, pravidelně zpracovává analýzy absorpce kraje.

Aby obce, města a kraj plánovaly své aktivity směřující do rozvoje a soustředili se na to, co pomůže zvýšit úroveň prostředí a obyvatel, pomáhá ARR zpracovávat strategické dokumenty. Ve prospěch rozvoje kraje realizuje ARR vlastní projekty, zejména do vzdělávání a podpory znevýhodněných skupin obyvatel, ale také realizuje projekty, jejichž cílem je přenos zkušeností ze zahraničí. Vzhledem k tomu, že ARR je ze sta procent vlastněna Moravskoslezským krajem, je odpovědná za mnoho činností, kterými podporuje aktivity krajské samosprávy (řešení brownfields v kraji, komunikace s potenciálními investory, obcemi, podnikatelským sektorem, sběr a vyhodnocování statistických dat pro různá rozhodování, strategické účely).

4 Hodnocení dopadů činností RRA v regionálním rozvoji

Hodnocení konkrétního dopadu činnosti RRA na socio-ekonomický rozvoj regionu je velmi složité a náročnost měření přesahuje možnosti bakalářské práce, protože by vyžadovalo zkoumání týmem několika lidí po dobu několika let. Obtížný až nemožný sběr dat by vyžadoval úzkou součinnost s jednotlivými RRA, které nejsou moc ochotny poskytovat data a v některých případech je i zkreslují. Vlastní hodnocení na základě stanovených ukazatelů proto nebylo provedeno. Tato kapitola se věnuje výčtu činností Agentury pro regionální rozvoj Ostrava, které jednoznačně přispívají k socio-ekonomickému rozvoji regionu. Profil této společnosti je popsán v kapitole 3.3.

4.1 Činnosti ARR Ostrava v oblasti strategického plánování a inovací

Tyto činnosti jsou zaměřeny na strategické plánování a řízení inovačního systému Moravskoslezského kraje. Agentura pro regionální rozvoj Ostrava nabízí zpracovávání strategických rozvojových dokumentů, jak obecného charakteru, tak tematicky zaměřených. Od svého vzniku řídila vznik všech významných krajských strategických dokumentů, včetně programů územního rozvoje Moravskoslezského kraje a Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009–2016. Tato strategie, společně s Regionální inovační strategií, je momentálně aktualizovaná z důvodu blížícího se nového programovacího období Evropské unie pro léta 2014–2020. Tuto aktualizaci zajišťuje projekt „Moravskoslezský kraj – konkurenceschopný region“, jehož realizátorem je Agentura regionálního rozvoje Ostrava. Cílem tohoto projektu je zvýšit konkurenceschopnost Moravskoslezského kraje mezi regiony nejen v rámci ČR. Dalším cílem je provést kvalitní přípravu regionu na nadcházející programovací období EU v souladu se Strategií EU 2020 a připravit region na účelné využití finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v tomto období. Projekt je financován z ROP NUTS II Moravskoslezsko (ARR Ostrava, 15. 4. 2012).

V oblasti strategického plánování se agentura zaměřuje na tyto činnosti:

- rozvoj inovačních aktivit v Moravskoslezském kraji,
- realizace vybraných projektů naplňujících Inovační strategii,
- zpracování strategií a koncepcí obcí, svazku obcí, mikroregionů,
- sledování absorpční kapacity Moravskoslezského kraje ve vztahu k finančním nástrojům EU,
- analytické a evaluační práce a studie,
- zpracování žádostí o dotace,
- řízení projektů financovaných z evropských prostředků vč. monitorovacích zpráv a žádostí o platbu,
- zpracování a aktualizace Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje, její monitoring,
- zpracování a aktualizace Regionální inovační strategie, její monitoring,
- příprava na 2014 +,
- pořádání konferencí, seminářů a kulatých stolů na daná témata.

4.1.1 Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009–2020

Tato strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009–2020 (dále jen „strategie“), jak již bylo uvedeno výše, byla aktualizována v roce 2012. Momentálně tento dokument ještě nebyl schválen a jedná se pouze o návrh. Agentura zajišťovala řízení procesu zpracování strategie, koordinaci činností partnerů, zpracování analytické části, mapování názorů obyvatel na současný stav a rozvojové potřeby kraje, zpracování návrhové části. Dále pak zajištění projednání dokumentu v orgánech kraje, zpracování zkrácené verze dokumentu pro marketingové účely (ARR Ostrava, 15. 4. 2012).

Struktura strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009–2020

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009–2020 definuje rozvojovou vizi kraje a pět globálních strategických cílů, které jsou dále rozpracovány do specifických strategických cílů. Naplňování specifických strategických cílů bude řešeno konkrétními

aktivitami a projekty, a to v definovaném realizačním rámci a s využitím identifikovaných zdrojů financování. Tuto logickou strukturu strategie přehledně zobrazuje schéma struktury strategie rozvoje MSK na léta 2009–2020 (viz. Příloha č. 1).

Projekty přispívající k naplňování strategie, jež realizuje ARR Ostrava

Agentura v rámci strategie bude nositelem dvou projektů, jež zajišťují naplnění specifického strategického cíle 1.1 – Zajištění koordinované a systémové podpory výzkumu, vývoje a inovací v Moravskoslezském kraji, který spadá pod Globální cíl 1 - Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika. Účelem tohoto specifického strategického cíle je poskytnout komplexní rámec pro zajištění dlouhodobé a konzistentní podpory výzkumných, vývojových a inovačních procesů v Moravskoslezském kraji. Toho bude dosaženo prostřednictvím Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje na léta 2010–2020, která je specializovanou odvětvovou strategií a zastřeší celou tuto oblast. Součástí tohoto cíle je také zajištění pravidelného a koordinovaného vyhodnocování konkurenceschopnosti Moravskoslezského kraje prostřednictvím Regionální observatoře konkurenceschopnosti. Celková konkurenceschopnost regionu samozřejmě nezávisí jen na podpoře výzkumu, vývoje a inovací, ale i na mnoha dalších aspektech, na podpoře exportu, investic, zakládání nových firem, tj. celkové ekonomické výkonnosti kraje, na lidských zdrojích, dopravní infrastruktuře, dostupnosti energetických zdrojů, životním prostředí, efektivitě veřejné správy, nicméně konkurenceschopnost regionů v dnešním globálním světě je čím dále tím více závislá na tom, jak jsou v nich podporovány právě aktivity v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Z tohoto důvodu je Regionální observatoř konkurenceschopnosti zahrnuta do tohoto specifického cíle.

Doporučené indikátory naplňování specifického strategického cíle 1.1 - Zajištění koordinované a systémové podpory výzkumu, vývoje a inovací v Moravskoslezském kraji:

- HPH na zaměstnance v MSK / HPH na zaměstnance v ČR - 100 % průměru ČR do roku 2020,
- výdaje na vědu a výzkum jako % podíl na HDP - 1,5 % do roku 2020.

a) Regionální observatoř konkurenceschopnosti

Observatoř konkurenceschopnosti je cenným nástrojem strategického plánování, který prostřednictvím řeči čísel a statistických dat může pomoci řadě řídicích pracovníků při formulaci jejich strategických plánů, ale také mnoha dalším aktérům regionálního rozvoje.

Úlohou Observatoře konkurenceschopnosti v Moravskoslezském kraji je reagovat na specifické požadavky strategického plánování krajského úřadu a orgánů místních samospráv a poskytovat monitoring oblastí strategického zájmu. Hraje rovněž aktivní roli v publikování informací o regionu v podobě, která přehledně, periodicky a v rozsahu „executive summary“ poskytuje aktuální informace o vývoji regionální ekonomiky a dalších oblastí rozvoje kraje, rozdělené do čtyř hlavních kapitol:

- **podnikání** - sledované indikátory zařazené do této kapitoly referují o současném stavu a vývoji produktivity, nejčastěji vyjadřované prostřednictvím součtu hodnoty vyprodukovaného zboží a služeb na referenčním území za určitou dobu nejčastěji jeden rok, sledované indikátory:
 - ekonomická výkonnost,
 - ekonomická úroveň,
 - struktura ekonomického růstu,
 - investiční náročnost,
 - zahraniční investice,
 - podnikatelská aktivita,
 - příjmy obyvatel,
- **lidé** - zapojení obyvatel do ekonomiky ovlivňuje zásadním způsobem její výkonnost. Počet zaměstnaných a nezaměstnaných osob a jejich podíl na celkové pracovní síle je tak po hrubém domácím produktu jedním z nejsledovanějších ukazatelů, vyjadřujících stav na trhu s pracovními silami, sledované indikátory:
 - demografie,
 - zaměstnanost,
 - nezaměstnanost,
- **území** - bez fungující dopravní, zdravotnické nebo sociální infrastruktury nelze vybudovat konkurenceschopnou vyspělou ekonomiku. Mimo zabezpečení

infrastrukturních sítí, je pro rozvoj regionu podstatná také spokojenost obyvatel, sledované indikátory:

- doprava,
 - ovzduší,
 - dostupnost služeb a kvality života,
-
- **inovace** - jednou z cest pro zvýšení konkurenceschopnosti podnikání v regionálních ekonomikách je zaměření veřejných a soukromých aktivit na podporu inovací a úspěšné komerční využití výsledků výzkumu a vývoje v ekonomice. Vývoj výdajů na výzkum a vývoj indikuje objem investovaný do vytváření nových znalostí a technologií, počet výzkumníků je obrazem kapacity lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji, sledované indikátory:

- výzkum a vývoj,
- inovace,
- patenty,
- high-tech sektor.

b) Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje na léta 2010–2020

Globálním cílem Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje na léta 2010–2020 je zvýšit konkurenceschopnost ekonomiky MS kraje na globálních trzích. Specifické cíle strategie jsou dle svého charakteru rozčleněny do čtyř prioritních oblastí klíčových pro budoucí rozvoj inovačního systému. Podrobnější informace o Regionální inovační strategii Moravskoslezského kraje jsou uvedeny v kapitole 4.1.2.

c) Projekty spojené s Moravskoslezským paktem zaměstnanosti

Agentura regionálního rozvoje Ostrava jako člen Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje se stává také nositelem Moravskoslezského paktu zaměstnanosti. Ten si klade za cíl změnit dlouhé roky trvající nepříznivou situaci na zdejším trhu práce naplňováním Integrovaného programu rozvoje zaměstnanosti a jeho strategických projektů. V rámci strategie rozvoje Moravskoslezského kraje se MS pakt zaměstnanosti stává nositelem projektů, které přispívají k naplňování strategie. Tyto projekty jsou realizovány v rámci specifických strategických cílů, jež spadají pod Globální cíl 2 – Dobré vzdělání a vysoká zaměstnanost – příležitost pro všechny.

4.1.2 Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje na léta 2010–2020 (RIS MSK)

Původní RIS MSK na léta 2010–2016 byla schválena zastupitelstvem MSK dne 22. září 2010. Od tohoto data byla zahájena její oficiální implementace. V souvislosti s přípravami ČR i Moravskoslezského kraje na nové programovací období EU 2014+ bylo vedením kraje rozhodnuto o aktualizaci strategie dle strategických dokumentů EU a ČR připravených pro nastávající období. Došlo tak k prodloužení horizontu realizace do roku 2020.

Struktura Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje na léta 2010–2020

Vize Regionální inovační strategie na léta 2010–2020 byla stanovena v následujícím znění: „Moravskoslezský kraj usiluje stát se progresivně a dynamicky se rozvíjejícím znalostně orientovaným regionem střední Evropy stavějícím na specifickém know-how koncentrovaném v tradičních odvětvích kraje ve vzájemné interakci s novými perspektivními odvětvími odrážejícími trendy současné globální ekonomiky. Klíčovým faktorem tohoto rozvoje se stane koordinovaná a systémová podpora excelentního výzkumu a vývoje s důrazem na aplikaci jeho výsledků v podobě inovací v komerční sféře se schopností prosadit

se na globálních trzích. K tomu dopomůže kvalitní systém celoživotního učení rozvíjející kvalifikaci pracovní síly, která je tvořena technicky zdatnými a kreativními lidmi“(RIS MSK, 2012, s. 8). Z této vize vychází globální cíl, jenž byl definován následovně: „Zvýšit konkurenceschopnost ekonomiky Moravskoslezského kraje na globálních trzích“(RIS MSK, 2012, s. 8). Dále byly stanoveny čtyři prioritní oblasti, pod každou prioritní oblast spadají specifické cíle. Tato návaznost je zachycena ve schématu struktury RIS MSK na léta 2010–2020 (viz. Příloha č. 2).

Projekty přispívající k naplňování strategie, jež realizuje ARR Ostrava

Přílohou Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje je Seznam rozvojových projektů RIS na léta 2012–2020, z něhož budou dle aktuálních potřeb inovačního systému MSK vybírány rozvojové projekty do jednotlivých akčních plánů. Tento seznam bude průběžně aktualizován. Dle aktualizované struktury specifických cílů RIS budou sestavovány akční plány. Výčet projektů, jejichž nositelem je Agentura regionálního rozvoje Ostrava je uveden níže.

a) Podpora spolupráce klastrů ve vědě a výzkumu

Tento projekt spadá pod specifický cíl A1–Podpora transferu a komercializace výsledků výzkumné a vývojové činnosti, který je zařazen v rámci prioritní oblasti A–Transfer Technologií. Činností projektu je organizace pravidelných setkání zástupců klastrových organizací v rámci iniciativy ClusterNet dvakrát ročně za účelem výměny informací o možnostech vzájemné spolupráce na přípravě a realizaci výzkumných a vývojových projektů na bázi interdisciplinárního přístupu (meziodvětvové spolupráce klastrů v MSK včetně spolupráce se zahraničními klastry), o možnostech financování těchto projektů, o aktuálním stavu a dalším vývoji národní a evropské klastrové politiky (kritéria evropské klastrové excellence), atd.

b) Workshopy – organizovaná setkání investorů rizikového kapitálu se zástupci spin-offs a inovativních start-ups

Projekt spadá pod specifický cíl A5 – Zvyšování využití rizikového kapitálu k financování inovativních podnikatelských záměrů, který je zařazen v rámci prioritní oblasti A Transfer Technologií. Účelem tohoto projektu je pravidelně pořádat 1x ročně setkání investorů rizikového kapitálu a inovativních podniků v MSK – nově začínajících i již existujících. Tato setkání budou sloužit k navázání obchodní spolupráce investorů rizikového kapitálu a firem, tzn. ke zvýšení využívání rizikového kapitálu pro rozvojové záměry inovativních firem jako alternativy ke klasickým bankovním úvěrovým a jiným produktům, které jsou zejména pro začínající firmy obtížně dostupné.

c) Odborné workshopy na aktuální témata věda výzkum a inovace

Tento projekt spadá pod specifický cíl B1 – Zvýšení odborných kompetencí lidských zdrojů o znalostní ekonomice, který je zařazen v rámci prioritní oblasti B – Lidské zdroje. Cílem této aktivity je zvýšit povědomí a rozšířit znalosti v řadách široké i odborné veřejnosti o problematice výzkumu, vývoje a inovací. Za tímto účelem budou pravidelně pořádány vzdělávací konference a workshopy na témata inovačních systémů, transferu technologií, ochrany duševního vlastnictví, inovačního managementu (open innovation, blue ocean, six sigma, TRIZ, six hats), technology foresight, aj.

d) Brokerage Events

Projekt spadá pod specifický cíl C1 – Podpora navázání mezinárodních kontaktů a účasti v mezinárodních iniciativách a projektech vědy a výzkumu, který je zařazen v rámci prioritní oblasti C – Internacionalizace. Činnost projektu zajišťuje pravidelné pořádání (1x ročně)

specializovaných akcí k prezentaci nejnovějších poznatků výzkumu a vývoje za účasti výzkumných pracovníků a dalších odborníků z firem, univerzit, výzkumných ústavů, klastrových organizací, z Moravskoslezského kraje i zahraničí. Akce budou věnovány vždy konkrétním vybraným odvětvím (či jejich segmentům), která patří mezi tradiční nosná či nová perspektivní odvětví s inovačním potenciálem v kraji.

e) Facilitace zapojení MSK do mezinárodních výzkumných týmů – Evropská inovační partnerství a EIT

Tento projekt spadá pod specifický cíl C1 – Podpora navázání mezinárodních kontaktů a účasti v mezinárodních iniciativách a projektech vědy a výzkumu, který je zařazen v rámci prioritní oblasti C – Internacionalizace. Náplní projektu je monitorovací činnost k možnostem zapojení předních odborníků a výzkumných pracovníků z univerzit, firem, výzkumných ústavů, klastrů, a dalších organizací v MSK do předních výzkumných aliancí EU Evropská inovační partnerství (EIP) a Znalostní inovační komunity EIT (Evropský institut pro inovace a technologie). Tato výzkumná uskupení se věnují řešení zásadních společenských výzev (aktivní stárnutí, udržitelný rozvoj dopravy, dostupnost přírodních zdrojů, alternativní zdroje energie, apod.) a s nimi souvisejících trendů a aktivit výzkumu a vývoje, které je nutné v dlouhodobém horizontu realizovat. Na základě analyzovaných možností k zapojení se do těchto uskupení budou následně identifikováni a osloveni vhodní odborníci z MSK. Zapojením odborníků z kraje do pracovních skupin EIP a znalostních inovačních komunit EIT bude umožněn širšímu okruhu výzkumných pracovníků v MSK přístup k nejnovějším trendům a poznatkům výzkumu na evropské úrovni v jednotlivých tematických oblastech, což přispěje k rozšíření znalostního kapitálu lidských zdrojů ve výzkumu v MSK v akademickém i privátním sektoru a také k zapojení MSK do klíčových strategických výzkumných projektů EU.

f) Uplatnění principů technology foresight pro identifikaci možných variant vývoje klíčových odvětví v MSK

Tento projekt spadá pod specifický cíl C2 – Zvyšování informovanosti malých a středních firem o trendech vývoje technologií a zahraničních trhů, který je zařazen v rámci prioritní oblasti C – Internacionalizace. Cílem tohoto projektu je poskytnout malým a středním podnikům informační a znalostní podporu při předvídání vývoje technologií a poptávky po nich na zahraničních trzích v dlouhodobém horizontu. V rámci projektu budou zpracovány studie vývoje klíčových odvětví v kraji (strojírenství, automobilový průmysl, IT, energetika) na bázi technology foresight, které umožní malým a středním firmám získat v předstihu potřebné informace k zacílení svých výzkumných a návazných obchodních aktivit na základě identifikovaných trendů. Tím dojde k postupné eliminaci současné situace, kdy většina malých a 12 středních firem pouze pasivně přejímá signály o nových technologiích, inovativních produktech a službách, které se nacházejí ve fázi těsně před uvedením na trh.

g) Koordinační rada RIS

Projekt spadá pod specifický cíl D1 – Zajištění koordinace subjektů inovačního systému, implementace a propagace RIS, který je zařazen v rámci prioritní oblasti B – Koordinace a implementace RIS. Jedná se o pořádání pravidelných zasedání vrcholového orgánu pro řízení RIS a určování klíčových směrů její realizace (v rámci dané struktury specifických cílů). Koordinační rada dále projednává a schvaluje jednoleté akční plány realizace RIS a monitorovací zprávy vyhodnocující realizaci akčních plánů.

h) Kulaté stoly RIS

Tento projekt spadá pod specifický cíl D1 – Zajištění koordinace subjektů inovačního systému, implementace a propagace RIS, který je zařazen v rámci prioritní oblasti B – Koordinace a implementace RIS. Projekt kulaté stoly RIS představuje pravidelné setkávání

subjektů inovačního systému Moravskoslezského kraje, které jsou věnovány aktuálním tématům v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, výměně informací o současných výzkumných aktivitách jednotlivých organizací, navazováním nových partnerství ve výzkumu a vývoji Moravskoslezského kraje.

4.1.3 Sledování absorpční kapacity Moravskoslezského kraje ve vztahu k finančním nástrojům EU

V programovacím období 2007–2013 může Česká republika prostřednictvím jednotlivých operačních programů získat až 26,69 miliard eur. Část finančních prostředků je vyčleněná přímo pro Moravskoslezský kraj zejména prostřednictvím Regionálního operačního programu, o ostatní finanční prostředky se subjekty z Moravskoslezského kraje musí „utkat“ s konkurenčními subjekty z celé České republiky. Finanční prostředky z evropských fondů, určených ať už jen pro kraj či pro celou ČR, se s každou uzavřenou výzvou zmenšují. Jedním z cílů Agentury pro regionální rozvoj je podpořit subjekty z kraje tak, aby bylo co nejvíce zbývajících peněz z EU vyčerpáno u nás v Moravskoslezském kraji.

Základní aktivitou na podporu absorpce v MSK je zpracování Analýzy absorpce, kterou Agentura pro regionální rozvoj připravuje 2x ročně na základě zadání Moravskoslezského kraje. Cílem analýzy je zhodnotit úspěšnost subjektů z Moravskoslezského kraje v čerpání prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007–2013. Analýza zkoumá čerpání finančních prostředků jak z Regionálního operačního programu (ROP), tak i ze ve všech tematických operačních programů (OP) a z OP týkajících se přeshraniční spolupráce. Jsou zde formulována zjištění, o které prioritní osy či oblasti podpory jednotlivých OP byl v rámci již ukončených výzev největší zájem, a o které naopak žadatelé jevíli zájem minimální. Součástí analýzy jsou také návrhy opatření a doporučení, jak napomoci ke zlepšení čerpání v těch osách či oblastech podpory, v nichž je čerpání zatím podprůměrné. Analýza absorpce je zpracovávána od roku 2008 (ARR Ostrava, 17. 4. 2012)..

V nejaktuálnější analýze absorpce zpracované k 31. 12. 2011 jsou zveřejněny klíčová zjištění. Jež konstatují, že až na několik pozitivních zjištění je míra čerpání z jednotlivých OP v Moravskoslezském kraji stále podprůměrná. Celková schválená finanční podpora v ČR v rámci tematických OP s výjimkou OP Technická pomoc k 31. 12. 2011 činila celkem 419 213 mil. Kč, což představuje, že od 30. 6. 2011 do 31. 12. 2012 byla schválená finanční podpora v ČR ve výši 48 993 mil Kč. Schválená finanční podpora za tematické OP v Moravskoslezském kraji k 31. 12. 2012 činila 49 398 mil. Kč, což představuje 11,8% podíl na celkovém čerpání schválené finanční pomoci v ČR.

Analýza dále uvádí, v jakých oblastech či osách je dosahováno při čerpání prostředků úspěchu a naopak. Velmi uspokojivě hodnotí čerpání z ROP Moravskoslezsko, u něhož jsou z pohledu celkové částky uzavřeny Smlouvy o poskytnutí dotace na částku ve výši 81,2 % celkové alokace programu bez technické pomoci.

Agentura dále zodpovídá za následující aktivity, jež mají přispět ke zvýšení absorpční kapacity v Moravskoslezském kraji:

- pravidelný monitoring vyhlášených výzev v jednotlivých OP a jejich zveřejňování na stránce www.jestejesance.eu¹,
- zasílání emailových upozornění potenciálním příjemcům na pro ně vhodné výzvy,
- v závislosti na vyhlášených výzvách v jednotlivých OP projednat s řídicím orgánem a zprostředkujícím subjektem možnost pořádání seminářů pro potenciální žadatele v Ostravě a nabídnout organizační zabezpečení semináře.
- informovat potenciální žadatele o zbývajících finančních prostředcích v jednotlivých operačních programech na stránkách www.jestejesance.eu a stránkách příslušných OP,
- organizaci semináře s tématem veřejných zakázek pro příjemce dotací z EU,
- aktualizaci analýzy „Míra čerpání Strukturálních fondů v MSK“ bude provedena s daty k 30. 06. 2012.

4.2 Činnosti ARR Ostrava v oblasti vzdělávání

¹ Jedná se o další aktivitu agentury pro posílení absorpční kapacity. Tato webová stránka je určena všem potenciálním žadatelům z Moravskoslezského kraje. Jejím cílem je stručně, jasně a přehledně informovat

Agentura se ztotožnila s myšlenkou, že bez kvalitně vzdělaných a sebevědomých lidí nelze dosáhnout ekonomické prosperity. S touto myšlenkou připravuje a realizuje řadu projektů zaměřených na motivaci žáků ke studiu technických oborů, na zahájení samostatně výdělečné činnosti, na realizaci vzdělávacích projektů a na rozvoj místního partnerství na trhu práce v Moravskoslezském kraji. Níže jsou uvedeny právě probíhající projekty, jejichž realizátorem je AAR Ostrava (ARR Ostrava, 15. 4. 2012).

4.2.1 Projekt „Technika nás baví“

Tabulka 4.1 Informace o projektu Technika nás baví

Realizátor projektu	Agentura pro regionální rozvoj, a.s.	
Operační program	OP Vzdělání pro konkurenceschopnost Oblast podpory 7.1.1 - Zvyšování kvality ve vzdělávání	
Termín realizace	březen 2012–červen 2014	
Rozpočet	12,9 mil. Kč	

Zdroj: Povolání pro život; 15. 4. 2012; vlastní zpracování

Projekt reaguje na převládající problém s upadajícím zájmem o práci v technických profesích, zejména v elektronice a stavebnictví. Atraktivita a prestiž zejména technických oborů je pro žáky základních škol, jejich rodiče a také učitele nízká a je jednou z příčin neschopnosti naplnit poptávku regionálních firem po pracovní síle. Žáci jsou nedostatečně motivováni ke studiu technických oborů, což má za následek dlouhodobě neuspokojenou poptávku po takto orientované pracovní síle na trhu práce v Moravskoslezském kraji (Povolání pro život, 15. 4. 2012).

Tento projekt navázal na dříve realizovaný projekt „Region4Tech“ jež byl velmi úspěšný. Projekt odstartoval s 15 základními školami, ale postupně se jich zapojilo 55 a nakonec se akcí, soutěží nebo technické olympiády aktivně účastnilo 2381 žáků a 93 pedagogů ze škol z celého Moravskoslezského kraje. Hlavním motivačním faktorem byl přístup: vždy zábavný a neotřelý, tedy škola hrou.

Cíle projektu

Cílem projektu je motivovat žáky šestého až devátého ročníku ZŠ k volbě studia elektrotechnických a stavebních oborů poptávaných na trhu práce v Moravskoslezském kraji a přesvědčit žáky i učitele ZŠ o prestiži a dobré perspektivě těchto oborů. Nezbytnou součástí je rozvoj spolupráce se SŠ a podnikovou sférou v MS kraji. Naplnění těchto cílů bude dosaženo realizací odborných workshopů a projektových dnů zaměřených na rozvoj, manuální zručnosti žáků ZŠ, odborných exkurzí v podnicích a SŠ, odborných soutěží, provozem webportálu, vyvinutím metodik pro pracovní vyučování, jejich ověřením a vybavením dílen na 2 partnerských ZŠ.

4.2.1 Projekt Adam a Eva

Tabulka 4.2 Informace o projektu Adam a Eva

Realizátor projektu	Agentura pro regionální rozvoj, a.s.	
Operační program	OP Lidské zdroje a zaměstnanost Oblast podpory 3.4 Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života	
Termín realizace	listopad 2010 – duben 2013	
Rozpočet	4,9 mil. Kč	

Zdroj: Projekt Adam a Eva; 15. 4. 2012; vlastní zpracování

Nalezení té správné rovnováhy mezi pracovním a osobním životem je pro každého člověka velmi důležitou otázkou. Pomoci při sladění rodiny a profese může právě projekt Adama a Eva, který Agentura pro regionální rozvoj, a.s. začala realizovat v listopadu 2010. V rámci projektu budou realizovány semináře na téma sladění rodinného a pracovního života, či na problematiku rovných příležitostí, např. při výběrových řízeních (Projekt Adam a Eva, 15. 4. 2012). Nedílnou součástí projektu je i nabídka vzdělávání pro ty, kteří chtějí zahájit svou vlastní podnikatelskou činnost a potřebují načerpat znalosti v oblasti podnikání (např. marketing, podnikatelský plán, účetnictví).

Cíle projektu

Naplnění principu rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce v Moravskoslezském kraji a vytváření podmínek pro soulad rodinného a pracovního života prostřednictvím realizace cíleného komplexu aktivit.

4.3 Činnosti ARR Ostrava v oblasti podnikání

Činnosti v oblasti podnikání a dotačního managementu pomáhají zlepšit podnikatelské prostředí v kraji, zvýšit zaměstnanost a povědomí o Moravskoslezském kraji jako kraji příznivém pro podnikání.

4.3.1 Databáze brownfields

Agentura pro regionální rozvoj Ostrava je administrátorem databáze brownfields² Moravskoslezského kraje. Tato činnost podporuje rozvoj podnikatelských nemovitostí. V současné době převažuje zájem investorů o umístění svého podnikání na „zelené louce“. Příprava ploch tzv. greenfields je technicky, finančně a časově příznivější. Tento stav má však ve svých důsledcích negativní vliv na rozvoj území, neboť se na jedné straně zvyšují nároky na zábor zemědělské půdy a na straně druhé, narůstá počet nevyužitých ploch brownfieldů (ARR Ostrava, 19. 4. 2012).

Cílem databáze je najít a popsat nevyužívaná nebo nepříliš efektivně využívaná území a získané informace využít pro přípravu dalších projektů a dokumentů zabývajících se řešením jejich obnovy. Databáze brownfieldů pomáhá pro takové lokality najít optimální využití. Podporuje investice v oblasti podnikání, bydlení, zábavních aktivit a podobně. Tím prospívá i životnímu prostředí, protože mění zanedbaná místa v živé prostory. Databáze navíc posiluje absorpční kapacitu pro čerpání podpory ze strukturálních fondů EU pro období 2007–2013.

² „Opuštěné či nevyužívané území, které je oproti zeleným plochám postiženo vlivem předchozího využívání (ekologická a jiná rizika), a které vyžaduje zvláštní péči při jeho regeneraci.“

4.3.2 Klastry

Klastry jsou soubory regionálně propojených společností (podnikatelů) a přidružených institucí a organizací - zejména institucí terciárního vzdělávání (vysokých škol, vyšších odborných škol) - jejichž vazby mají potenciál k upevnění a zvýšení jejich konkurenceschopnosti.

V roce 2007 se Agentura pro regionální rozvoj stala hlavním českým partnerem evropského projektu Clusters Linked Over Europe (zkráceně CLOE), který se zaměřuje na posílení klastrů. Jedním z výstupů tohoto projektu je projekt Národní klastrové asociace, který navrhla Agentura pro regionální rozvoj Ostrava ve svém Akčním plánu pro rozvoj klastrů v Moravskoslezském kraji. Hlavním cílem Národní klastrové asociace je koordinovaný a udržitelný rozvoj klastrových iniciativ v České republice na bázi koncentrace znalostí, zkušeností a expertízy k posílení konkurenceschopnosti ČR (ARR Ostrava, 19. 4. 2012).

V současné době je v Moravskoslezském kraji činných celkem 10 klastrů. ARR Ostrava, jako servisní organizace Moravskoslezského kraje, poskytuje klastrům v kraji v rámci iniciativy ClusterNet informační podporu, poradenství z oblasti dotačních možností pro klastry a organizuje setkání klastrů.

4.3.3 Investiční příležitosti

Agentura podporuje investiční příležitosti formou jednání se zájemci o investování v kraji, nabídek volných nemovitostí a informacemi o průmyslových zónách. V Moravskoslezském kraji se nachází dostatečné množství průmyslových zón v různém stavu připravenosti a především obsazenosti. Právě využití a obsazení nabízených ploch investory je velmi pozorně sledovaným měřítkem posuzování úspěšnosti těchto lokalit. Průměrná obsazenost průmyslových zón v kraji se pohybuje kolem 74%. ARR Ostrava se významně podílela na tom, že si Hyundai pro sídlo své továrny v Evropě vybral právě Moravskoslezský kraj, obec Nošovice. Agentura vypracovala Studii dopadů investice Hyundai na Moravskoslezský kraj. Rozsahem plnění bylo řízení projektového týmu, zpracování studie, koordinace prací s partnery a subdodavateli, kompletace výstupního dokumentu a zpracování zkrácené verze

dokumentu. Studie podrobně popsala řadu příležitostí, ale i případných rizik, které investice Hyundai do Moravskoslezského kraje přináší. Snahou zpracovatelů nebylo preferovat pouze kladné vlivy této významné investice, ale poukázat i na nepříliš populární dopady, které jsou s podobným typem investic spojeny (ARR Ostrava, 20. 4. 2012).

4.3.4 Zpracování projektových žádostí a dotační management

Agentura poskytuje službu zpracování žádostí o dotaci ze Strukturálních fondů EU, národních či jiných dotačních titulů. Tuto službu poskytuje komplexně. Nabízí zpracování nejen samotných žádostí o dotaci, ale také zpracování povinných a nepovinných příloh k žádosti dle podmínek jednotlivých dotačních titulů. Při zpracovávání žádostí agentura těží z dlouholeté zkušenosti a odbornosti svých zaměstnanců. V rámci procesu zpracování žádostí konkrétně nabízí zpracování žádosti o dotaci, zpracování studie proveditelnosti projektu, zpracování marketingové analýzy, zpracování analýzy nákladů a přínosů CBA (Cost-Benefit Analysis), zpracování analýzy rizik, kompletaci žádosti a jejich příloh v tištěné i elektronické podobě a konzultace projektu u poskytovatele dotace.

Dále agentura nabízí službu dotační management, která spočívá v řízení projektu během realizace a ve fázi jeho udržitelnosti v souladu s podmínkami a pokyny příslušného poskytovatele dotace a na základě informací a podkladů poskytnutých příjemcem dotace tak, aby byl zajištěn hladký průběh čerpání dotace.

V oblasti dotačního managementu agentura nabízí zpracování monitorovacích zpráv o realizaci projektu a žádostí o platbu (průběžných i závěrečné) včetně příloh a souvisejících dokumentů, popř. monitorovacích zpráv o projektu po dobu udržitelnosti, zpracování modifikované žádosti o platbu, vč. příloh a souvisejících dokumentů, zpracování hlášení o pokroku, konzultace změn v projektu a vypracování změnových formulářů, poradenství při dodržování podmínek povinné publicity projektu, poradenství a asistence při jednáních a kontrolách prováděných poskytovatelem dotace (ARR Ostrava, 20. 4. 2012).

4.3.5 Činnosti AAR Ostrava v oblasti cestovního ruchu

Cestovní ruch je velice účinným nástrojem v rozvoji Moravskoslezského kraje. Zaměřujeme se na aktivity směřující k budování image kraje jako místa, které stojí za to navštívit, a zároveň místa, ve kterém stojí za to žít. Agentura pro regionální rozvoj má společnou roli v cestovním ruchu s Moravskoslezským krajem při zajišťování managementu destinace. Zastupuje Moravskoslezský kraj v rámci Celostátního kolegia cestovního ruchu České republiky a podílí se na přípravě nového zákona o cestovním ruchu. Součástí budování image kraje jsou aktivity spojené s prezentacemi, presstripy, famtripy a promoakcemi, které agentura realizuje pro Moravskoslezský kraj, Czechtourism a jiné subjekty v ČR. Součástí toho jsou workshopy, semináře, konference, studijní cesty. Agentura se jak primárně, tak sekundárně podílí na přípravě nových produktů v oblasti cestovního ruchu, které jsou charakteristické zejména svou originalitou, nápaditostí, kreativitou, efektivitou a udržitelností. V oblasti cestovního ruchu spolupracuje s partnery, ale také s domácími i zahraničními cestovními kancelářemi a agenturami, firmami, místními organizátory sportovních a kulturních akcí, programů, konferencí a kongresů a drobnými poskytovateli služeb. Agentura také vypracovala Marketingovou strategii rozvoje cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji pro léta 2009–2013 (ARR Ostrava, 22. 4. 2012).

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jakou roli zastávají regionální rozvojové agentury ve snaze o vyvážený rozvoj území při respektování principů politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Nejde o dosažení stejné ekonomické a sociální úrovně na celém území, ale naopak mírné rozdíly mezi regiony jsou žádoucí, jelikož podněcují zdravou konkurenci mezi regiony.

Druhá kapitola této práce věnovaná regionálnímu rozvoji a regionální politice je rozdělena do pěti podkapitol, jež v první jsou uvedeny obecné informace a definice regionálního rozvoje a regionální politiky. Dále je rozepsána regionální politika Evropské unie, na níž navazují informace o politice hospodářské a sociální soudržnosti pro období 2007-2013. Čtvrtá podkapitola je věnována regionální politice České republiky. Poslední část této kapitoly pojednává o programovacím období 2007–2013 v ČR.

Třetí kapitola nese název Regionální rozvojové agentury, jež se zaměřuje na obecnou charakteristiku regionálních rozvojových agentur, dále pak na regionální rozvojové agentury v České republice a poslední část této kapitoly pojednává o jedné vybrané regionální rozvojové agentuře. V této kapitole došlo ke zjištění, že postavení regionálních rozvojových agentur není doposud zakotveno v žádné vyhlášce nebo zákonech tvořících rámec regionální politiky.

Svou roli v regionálním rozvoji naplňují RRA prostřednictvím výstupů ze svých činností, kvantifikace těchto výstupů je však téměř nemožná. Tyto výstupy mohou být zachyceny v indikátorech regionálního rozvoje, ale jak přesně je ovlivnily, zjistit nelze. Z tohoto důvodu nebylo možné provést hodnocení dopadů činností RRA v regionálním rozvoji. Výstupy vycházejí z jednotlivých aktivit RRA, a tak se třetí část práce zaměřila na tyto činnosti. Jelikož jsou značné rozdíly mezi regionálními rozvojovými agenturami, byla vybrána pouze jedna RRA, a to Agentura pro regionální rozvoj, a. s. se sídlem v Ostravě. Hlavním kritériem pro tento výběr byla nejdelší doba působení agentury. Tato část práce se soustředila především na činnosti ARR Ostrava, jež jsou zaměřeny na strategické plánování a řízení inovačního systému Moravskoslezského kraje. Došlo ke zjištění, že Agentura pro regionální rozvoj Ostrava vypracovala velmi důležité strategické dokumenty, a to Strategii rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009–2020 a Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje na léta 2010–2020. V rámci těchto dokumentů se AAR Ostrava

aktivně podílí na realizaci určitých projektů, které naplňují dané specifické cíle. Dále je tato třetí část práce věnována ostatním činnostem ARR Ostrava.

Hodnocení činnosti agentury autorem této práce je pozitivní, velký význam vidí ve strategických dokumentech, jež ARR Ostrava vypracovala. Opomenout se nedá ani fakt, že výčet činností této agentury téměř odpovídá výčtu činností, jež by měly RRA vykonávat dle „Zásad regionální politiky vlády“. Jako pokračování této práce vidí autor možnost benchmarkingu Agentury pro regionální rozvoj Ostrava s Regionální rozvojovou agenturou jižní Moravy.

Seznam použité literatury

Knihy:

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum, 2011. 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.

HUDEČKOVÁ, Helena, et. al. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2006. 189 s. ISBN 80-213-1413-3.

JEŽEK, Jiří. *Budoucnost regionálních rozvojových agentur v České republice: současné problémy regionálního managementu a regionálních rozvojových agentur a možnosti využití zahraničních poznatků s vedením a organizováním regionálních rozvojových procesů*. 1. vyd. V Plzni: Západočeská univerzita, 2006. 218 s. ISBN 80-7043-518-6.

MALINOVSKÝ, Jan a kol. *Regionální rozvojové agentury: případové studie západoevropských a přehled výsledků činností agentur České republiky*. 1. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita, 2004. 76 s. ISBN 80-248-0746-7.

MATOUŠKOVÁ, Zdena et al. *Regionální a municipální ekonomika*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická, Národohospodářská fakulta, 2000. 156 s. ISBN 80-245-0061-2.

SKOKAN, Karel. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu České republiky do Evropské unie*. Vyd. 1. Ostrava: Repronis, 2003. 114 s. ISBN 80-7329-023-5.

VANHOVE, Norbert. *Regional policy: a European approach*. 3rd ed. Aldershot: Ashgate, ©1999. 639 s. ISBN 1-84014-994-9.

WOKOUN, René. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2003. 326 s. ISBN 80-245-0517-7.

WOKOUN, René a kol. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. 474 s. Monografie. ISBN 978-80-7380-304-9.

Odborné články:

SAMKOVÁ, Pavlína. Zkušenosti českých regionálních aktérů s finanční pomocí evropské unie. *TÝDENÍK VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. 2003, roč. 2003, č. 9 [cit. 2012-03-08]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2003/0009/pril.html>

Elektronické dokumenty:

AGENTURA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE. *Míra čerpání prostředků ze Strukturálních fondů v Moravskoslezském kraji* [online]. Ostrava, 2012 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: http://arr.cz/images/stories/absorpce_soubory/Analyza_absorpce_31_12_2011.pdf

EURADA. *Creation, Development and Management of RDAs* [online]. Bruxelles, 1999 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z: http://www.largis.org.ua/largis2/english/doc/REA_creation_EURADA.pdf

INFORMAČNÍ SYSTÉM PRO IMPLEMENTACI PRÁVA EU. *Zásady regionální politiky vlády České republiky* [online]. 1998 [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: <http://isap.vlada.cz/Dul/CESTY.NSF/7f723857997b924bc1257926004bd509/bce9f8d3b7e080b18025686d00444102?OpenDocument>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2000-2006*. 2000, 111 s. Dostupné z: <http://databazedokumentu.mmr.cz/default.aspx>

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. *Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009–2020* [online]. Ostrava, 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/rozvoj_kraje/srk_2009_2020.pdf

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. *Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje 2010–2020* [online]. Ostrava, 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/zip/ris_msk_2010_2020.pdf

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. *Seznam rozvojových projektů Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje na léta 2012 – 2020* [online]. Ostrava, 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/zip/RIS_MSK-akt_Priloha_1.pdf

Internetové zdroje:

Agentura pro regionální rozvoj, a. s.[online]. *Historie a současnost*. [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: http://www.arr-nisa.cz/iware_cz/

Agentura pro regionální rozvoj, a. s.[online]. *Cestovní ruch*. [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://arr.cz/cs/cestovni-ruch-arr>

Agentura pro regionální rozvoj, a. s.[online]. *Investiční příležitosti*. [cit. 2012-04-20]. Dostupné z: <http://arr.cz/cs/podnikani>

Agentura pro regionální rozvoj, a. s.[online]. *Klastry*. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://arr.cz/cs/podnikani/klastry>

Agentura pro regionální rozvoj, a. s.[online]. *Databáze brownfields*. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: http://arr.cz/cs/podnikani/database_brownfields

Agentura pro regionální rozvoj, a. s.[online]. *Vzdělání*. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://arr.cz/cs/vzdelani>

Agentura pro regionální rozvoj, a. s.[online]. *Absorpce*. [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://arr.cz/cs/absorpce>

Agentura pro regionální rozvoj, a. s.[online]. *Strategické plánování*. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: http://arr.cz/cs/strategicke_planovani

Agentura regionálního rozvoje NISA[online]. *Činnosti agentury*. [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: http://www.arr-nisa.cz/iware_cz/?D=2

BusinessInfo.cz[online]. *Regionální politika Evropské unie*. 2007-02-24. [cit. 2012-02-24]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/regionalni-politika-evropske-unie/1001573/44179/>

BusinessInfo.cz[online]. *Regionální politika Evropské unie*. 2007-02-24. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/regionalni-politika-evropske-unie/1001573/44179/>

Centrum evropského projektování[online]. *Základní informace*. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: <http://www.cep-rra.cz/?page=info>

Centrum evropského projektování[online]. *Činnost CEP*. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: <http://www.cep-rra.cz/?page=cinnost-cep>

Česká asociace rozvojových agentur[online]. *O agentuře*. [cit. 2012-03-30]. Dostupné z: <http://cara.cz/cara/default.aspx>

Evropská komise[online]. *Regionální politika*. 2006. [cit. 2012-02-26]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/glossary/regional_competitiveness_and_employment_objective_cs.htm

Evropská komise[online]. *Regionální politika*. 2006. [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/glossary/european_territorial_co-operation_objective_cs.htm

Evropská komise[online]. *Regionální politika*. 2006. [cit. 2012-02-24]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/reg/index_cs.htm

Fondy Evropské unie[online]. *Tematické operační programy*. 2006. [cit. 2012-03-10]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/cbbd7af9-afef-448c-8030-1da7e87b4aa7/Tematicke-operacni-programy>

Fondy Evropské unie[online]. *Evropská územní spolupráce*. 2006. [cit. 2012-03-11]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/59152886-c941-40c6-b290-ba1a36cd1733/Evropska-uzemni-spoluprace>

Fondy Evropské unie[online]. *Národní rozvojový plán*. 2006. [cit. 2012-02-28]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/N/Narodni-rozvojovy-plan-\(NRP\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/N/Narodni-rozvojovy-plan-(NRP))

Fondy Evropské unie[online]. *Národní rozvojový plán České republiky 2007-2013*. 2006. [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/8f1552fc-d149-4a99-9638-2903d6e7dcc3/Narodni-rozvojovy-plan-Ceske-republiky-2007%E2%80%942013>

Fondy Evropské unie[online]. *Operační programy*. 2006. [cit. 2012-02-28]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/O/Operacni-program>

Fondy Evropské unie[online]. *Operační programy Praha*. 2006. [cit. 2012-02-28]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/c470bc9b-bf27-4ed6-a311-3ff05a995321/Operacni-programy-Praha>

Fondy Evropské unie[online]. *Programy 2007-2013*. 2006. [cit. 2012-03-08]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>

Fondy Evropské unie[online]. *Regionální operační programy*. 2006. [cit. 2012-03-11]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/810a501c-e85f-4e99-92f3-d1824296f1d4/Regionalni-operacni-programy>

Karlovarská agentura rozvoje podnikání[online]. *O nás*. [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.karp-kv.cz/CZ/Stranky/Onas.aspx>

Povolání pro život.cz: [online]. *Technika nás baví*. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.povolaniprozivot.cz/projekt-technika-nas-bavi/o-projektu-technika-nas-bavi>

Projekt Adam a Eva: [online]. *O projektu*. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://adamaeva.arr.cz/o-projektu>

Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje[online]. *Profil společnosti*. 2001, 2011-02-18 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.rra.cz/cs/profil/>

Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje[online]. *Poskytované služby*. 2001, 2011-02-18 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.rra.cz/cs/sluzby/>

Regionální rozvojová agentura pro rozvoj Střední Moravy[online]. *Profil agentury*. [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.rarsm.cz/cze/index.php?id=1>

Regionální rozvojová agentura pro rozvoj Střední Moravy[online]. *Služby a produkty*. [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.rarsm.cz/cze/index.php?id=7>

Regionální rozvojová agentura jižní Moravy[online]. *O nás*. [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: <http://rrajm.cz/o-nas>

Regionální rozvojová agentura Východní Moravy[online]. *Profil společnosti*. [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.rravm.cz/Spolecnost/Profil-spolecnoti.aspx>

Regionální rozvojová agentura Vysočina[online]. *Představení společnosti*[cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.rda-vysocina.cz/agentura/cinnost.html>

Regionální rozvojová agentura jižních Čech[online]. *O agentuře*. [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.rera.cz/index.php?documentID=60>

Regionální rozvojová agentura jižních Čech[online]. *Nabízené služby*. [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.rera.cz/index.php?documentID=7>

Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje[online]. *Základní služby*. [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.rrapk.cz/o-agenture/zakladni-informace-o-agenture.htm>

Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje[online]. *Činnost*. [cit. 2012-04-09]. Dostupné z: <http://www.rrapk.cz/o-agenture/cinnost.htm>

Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje[online]. *O nás*. [cit. 2012-04-09]. Dostupné z: http://www.rra-pk.cz/130-o_nas

Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje[online]. *Obory činností*. [cit. 2012-04-09]. Dostupné z: http://www.rra-pk.cz/134-analyzy_koncepce_a_strategie

Regionální rozvojová agentura Střední Čechy[online]. *Historie*. [cit. 2012-04-11]. Dostupné z: <http://rra-strednicechy.cz/historie/>

Regionální rozvojová agentura Střední Čechy[online]. *Služby*. [cit. 2012-04-11]. Dostupné z: <http://rra-strednicechy.cz/sluzby/>

Vláda České republiky[online]. *Národní strategický referenční rámec*. 2008. [cit. 2012-02-28]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/predstavujeme/narodni-strategicky-referencni-ramec:-strategicky-dokument-v-oblasti-operacnich-programu-38806/>

Seznam zkratk:

ČARA	Česká asociace rozvojových agentur
RRA	Regionální rozvojová agentura
CEP	Centrum evropského projektování
EU	Evropská unie
HSS	hospodářská a sociální soudržnost
NUTS	územní statistická jednotka
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
HNP	Hrubý národní produkt
HDP	Hrubý Domácí Produkt
CSG	Strategické obecné zásady Společenství pro soudržnost
NDP	Národní rozvojový plán
NSRF	Národní strategický referenční rámec
OP	Operační program
SRR	Strategie regionálního rozvoje
ČR	Česká republika
LAU	územní statistická jednotka
ROP	Regionální operační program ()
NSRR	Národní strategický referenční rámec ČR
RRA ÚK	Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje
RRA SM	Regionální rozvojová agentura Střední Moravy
AAR	Agentura regionálního rozvoje
RRA JM	Regionální rozvojová agentura jižní Moravy
KAPR	Karlovarská agentura rozvoje podnikání
RRA VM	Regionální rozvojová agentura Východní Moravy
RERA	Regionální rozvojová agentura jižních Čech

RDA PK	Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje
RRA PK	Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje
RRA SČ	Regionální rozvojová agentura Střední Čechy
RIS	Regionální inovační strategie
MSK	Moravskoslezský kraj

Seznam tabulek:

Tabulka 2.1 Pojetí regionální politiky

Tabulka 2.2 Členění NUTS

Tabulka 2.3 Nástroje a cíle HSS v období 2007-2013

Tabulka 2.4 Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007–2013

Tabulka 2.5 Členění území České republiky

Tabulka 2.6 Rozdělení prostředků fondů pro ČR mezi cíle politiky HSS v období 2007–2013

Tabulka 3.1 Základní údaje ČARA

Tabulka 3.2 Seznam RRA s krajskou působností

Tabulka 3.3 Základní údaje AAR Ostrava

Tabulka 4.1 Informace o projektu Technika nás baví

Tabulka 4.2 Informace o projektu Adam a Eva

Seznam grafů:

Graf 2.1 Indikativní alokace prostředků z fondů EU v České republice pro TOP v cíli Konvergence

Graf 2.2 Indikativní alokace prostředků z fondů EU v České republice pro ROP v cíli Konvergence

Graf 2.3 Indikativní alokace prostředků z fondů EU v České republice pro OP Praha v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Graf 2.4 Indikativní alokace prostředků z fondů EU pro Českou republiku v cíli EÚS pro operační programy,

Prohlášení o využití výsledků diplomové (bakalářské) práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohou jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

Ve Valašském Meziříčí dne 13. 7. 2012

Michal Holus
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh:

Příloha 1 Základní údaje RRA s krajskou působností

Příloha 2 Schéma struktury strategie rozvoje MSK na léta 2009—2020

Příloha 3 Schéma struktura RIS MSK 2010—2020

